

НОВ ТЕКСТ 1

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

**ДО ГЕНЕРАЛНИОТ СЕКРЕТАР
НА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Име на материјалот: Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за високото образование

Усогласеност со Програмата на Владата: Да

Усогласеност со член 68 од Деловникот за работа на Владата:
Да

Предлог на која седница на Влада да се разгледа материјалот: Првата наредна седница

Доверливост на материјалот: Материјалот не е од доверлив карактер

Итност на материјалот : итен

Прилог: 80 примероци од Предлогот

Дата на доставување на материјалот: .02.2011

**Министер,
Никола Тодоров**

Изготвил: Милка Масникоса/Борчо Алексов

Одобрил Стојанчо Стојковски

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА**

М Е М О Р А Н Д У М

**ПРЕДЛОГ НА
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

ПОТПИС: _____

Скопје, февруари 2011 година

1.Осврт по материјалот:

Со Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија” број бр.35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09 и 115/10) системски се уредува автономијата на универзитетот и академската слобода, условите и постапката за основање и престанок на високообразовните установи, системот за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование, основите за организација, управувањето, развојот, како и финансирањето на високообразовната дејност.

Со Законот за високото образование се создадоа нормативно-правни рамки за развојот на високото образование согласно Болоњскиот процес, вградувањето на европските стандарди и критериуми, што придонесе до приближување на домашниот високообразовен простор до европскиот, внесување на европска димензија во студиските програми и препознавање на стекнатите високообразовни квалификации кои имаат силно влијание врз забрзувањето на општествениот и економски развој на Република Македонија.

Во рамките на доследното применување на концептот за квалитетно и ефективно високо образование, неопходно е негово натамошно развивање и подобрување со применување на европските стандарди и критериуми, како и преку усовршување на системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование, што ќе овозможи обезбедување на поголем квалитет во остварувањето на високото образование на високообразовните установи во Република Македонија.

Со примената на Законот за високото образование во практиката се покажаа дека има потреба да се доуредат одредени недоречености во законот, како и да се подобрат одредени правни состојби. Ова е заради постигнување на ефикасност во високото образование кое ќе придонесе на профилирање на поквалитетен кадар, согласно современите барања на пазарот на трудот во државата и пошироко.

За таа цел се пристапи кон изменувања и дополнувања на Законот за високото образование.

2.Разгледани можни решенија (за-против аргументи):

Нова високообразовна установа, како факултет или висока стручна школа, во состав на постојните јавни универзитети, согласно Законот за високото образование се основа со закон. По завршувањето на работата на матичната комисија за основање на високообразовната установа и конституирањето на органите потребно е да биде избран декан и новооснованата високообразовна установа да биде запишана во Централниот регистар на Република Македонија со цел стекнување на статус на правно лице. За времето додека трае постапката за избор на декан, Законот за високото образование не попишува назначување на вршител на работата декан. Заради надминување на оваа законска празнина се предлага ректорот да назначи вршител на должноста декан кој до изборот на декан ќе раководи со новооснованата високообразовна установа со што ќе се обезбеди нејзино запишување во Централниот регистар и донесување на подзаконските акти за работењето на високообразовната установа

Согласно одредбите од член 53 од постојниот Закон за високото образование, ректорот на универзитетот во рамките на раководењето со универзитетот дава иницијатива за свикување на сенатот, ги свикува и претседава со седниците на сенатот и воедно треба да ги извршува одлуките и заклучоците на сенатот. Со оглед на фактот дека сенатот на универзитетот расправа и носи одлуки со кои се уредуваат клучните активност и политики на универзитетот, а во духот на академската слобода, со постојното законско решение е ускратена можноста за поширока иницијативност за заседанијата на сенатот и на прашањата по кои ќе расправа и носи одлуки сенатот. Со цел надминување на целосната зависност на сенатот од ректорот, имајќи ги предвид досегашните искуства и пракса се предлага воведување на функцијата претседател на сенатот како и можноста за свикување на седниците на сенатот од неговиот претседател, ректорот или најмалку 15% од членовите. Оваа законско решение ќе придонесе кон зајакнување на позициите на сенатот и поголема отчетност во работењето на ректорот како на јавните така и на приватните високообразовни установи. Воедно се отвора можноста и за позачестени заседанија на сенатот, онаму каде што тоа не е случај а сè со цел негова поефикасна работа.

Во одредбите од постојниот Закон за високото образование назначувањето на вршител на должноста ректор не е уредено на соодветен начин. Во Законот се предвидува можност, сенатот на универзитетот да поведе постапка за разрешување на ректорот но не е уредено назначување на вршител на должноста

ректор. Имајќи ја предвид важноста на функцијата ректор за животот и дејноста на универзитетот се укажува потребата прецизно да се дефинира функцијата вршител на должноста ректор со што непречено ќе се одвиваат сите витални функции на интегрираниот универзитет.

Системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование опфаќа акредитацијата на високообразовните установи за вршење на високообразовна дејност, акредитација на студиски програми, надворешна евалуација, самоевалуација и рангирање на високообразовните установи. Со постојниот Закон за високо образование за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование е предвидено формирање на две клучни тела, Одборот за акредитација на високото образование и Агенција за евалуација. Заради обезбедување на воедначен квалитет на високото образование на единствениот европски простор за високо образование, потребно е доследно применување, пред сè, на прифатените постапки и стандарди и водичот (насоките) кои се воспоставени од Европската асоцијација за обезбедување на квалитет на високото образование (ENQA). Со цел доследна и квалитетна контрола на постапките за акредитација и евалуација спроведувани од страна на домашните тела неопходно е истите да бидат полноправни членки на оваа асоцијација која има мошне високи критериуми и зачленувањето на две тела дополнително се отежнува и предизвикува дополнителни финансиски средства. Препораките на врвни странски експерти за следење на квалитетот на високото образование се помалите земји како што е Република Македонија е да имаат едно тело за акредитација и евалуација на високото образование. Формирањето на едно независно тело за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование ќе придонесе кон олеснето отпочнување на постапката за негово зачленување во Европската асоцијација за обезбедување на квалитет на високото образование (ENQA) со што ќе биде обезбедена контролата на квалитетот на неговата работа и олеснето признавање на високообразовните квалификации кои се издаваат во Република Македонија. За таа цел се предвидува формирање на Одбор за акредитација и евалуација на високото образование наместо досегашните Одбор за акредитација на високото образование и Агенција за евалуација. Одборот ќе биде составен од 19 члена од кои осум од редот на професорите избрани од Интеруниверзитетската конференција, соодветно на застапеноста на универзитетите според нивното учество во вкупниот број на прв

пат запишани студенти во студиска година, два члена од Македонската академија на науките и уметностите, еден претставник на најрепрезентативното тело на работодавачите, еден член интеруниверзитскиот парламент на студентите и седум члена именувани од Владата на Република Македонија, од кои најмалку половината се од редот на професорите. Одборот за потребите на својата работа ќе може да формира и посебни стучни комисии со членови од земјава и странство.

Самоевалуацијата е една од позначајните активности во системот за обезбедување и следење на квалитетот на високото образование уредена со членот 77 од Законот за високото образование. Досегашното искуство и извршените увиди покажуваат дека високообразовните установи на оваа значајна активност не и го посветуваат должното внимание и не ги користат нејзините придобивките на задоволителен начин кој е во функција на унапредување на дејноста на високото образование. Меѓудругото со членот 77 се предвидува и оценување на наставниците од страна на студентите која се добива на крајот на секоја студиска година и истата се зема предвид при напредувањето на наставникот во наставно-научно звање. Со цел олеснување на оваа активност и обезбедување на поизразена целисходност и објективност на постапката се предвидува воведување на Државен електронски систем за самоевалуација и објавување на резултатите од самоевалуацијата на интернет страните на универзитетот, односно на секоја единица посебно (факултет и научен институт) и на министерството надлежно за работите на високото образование како би можело истите да бидат на достап на јаноста како што се предвидува со одредбите во Законот за високото образование. Ова законско решение ќе ја зајакне улогата на самоевалуацијата и соодветното користење на резултатите од нејзиното спроведување во процесот на следење и унапредување на квалитетот на високото образование.

Докторските студии со постојниот Закон за високото образование се уредени со одредбите од членот 96 како трет циклус на студии кои по правило траат три години и носат 180 ЕКТС. Со цел воспоставување на единствени основни критериуми за организирање и изведување на третиот циклус на студии ќе се осигура квалитетот стекнување на квалификациите за третиот циклус на студии согласно Националната рамка за високообразовните квалификации и нивно препознавање на домашниот и европскиот пазар на труд како и поттикнување на мобилноста и квалитетно одвивање на научно-истражувачката работа. Со

измените на членот 96 се предлагаат критериуми за менторите на докторскиот труд, комисиите за одбрана на трудот и содржината на докторските студии. Со оглед на фактот дека во нашата земја за прв пат докторските студии се организираат како трет циклус на студии предложените критериуми претставуваат солидна основа за развој на докторските студии и научно истражувачката работа. Предложениот модел е својствен за повеќето земји на Европската унија и регионот. Се предлага студиската програма за докторски студии главно да опфаќа активна истражувачка работа под менторство и да вклучува:

- организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви;
- независен истражувачки проект под менторство (докторски проект);
- меѓународна мобилност: најмалку еднонеделен престој;
- предавања и друг вид комуникациски активности;
- публикации во меѓународни научни списанија и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд;
- изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект. Со цел следење на квалитетот и негово подобрување студиската програма за докторски студии се предлага да се евалуира најмалку на секои три години.

Досегашната практика покажува дека голем број од студентите на високообразовните установи во Република Македонија не се задоволни со начинот на оценувањето на нивното знаење и истиот не ги отсликува на соодветен начин нивните залагања и резултати. За таа цел се предлага модел на оценување во кои се вклучуваат и надворешни независни оценувачи чие оценување ќе има удел во формирањето на конечната оцена на студентот. Освен тоа, ќе придонесе кон поголема контрола на системот на оценување и како резултат на тоа зголемување на неговата ефикасност и квалитет, како и давање на реална слика за секоја високообразовна установа за квалитетот на студиските програми и нивното реализирање.

Се предлага и измена и дополнување во законот во делот на прекршочните одредби и глобите предвидени за високообразовните установи, како и за одговорното лице и професорите, кои ќе работат спротивно на одредбите од овој закон

Оттука, се цени дека е потребна измена и дополнување на постојните одредби на Законот за високото образование.

3. Резултати од извршените консултации со ресорните министерства, другите органи на државната управа и организации:

Министерство за финансии

Секретаријатот за законодавство

Министерство за правда

4. Решение кое се препорачува (со образложение):

Владата на Република Македонија да го утврди текстот на Законот за изменување и дополнување на на Законот за високото образование.

5. Фискални импликации на материјалите што се предлагаат:

Овој закон не предизвикува финансиски импликации.

6. Очекувани влијанија:

Во рамките на доследното применување на концептот за квалитетно и ефективно високо образование, неопходно е негово натамошно развивање и подобрување со применување на европските стандарди и критериуми, како и преку усовршување на системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование, што ќе овозможи обезбедување на поголем квалитет во остварувањето на високото образование на високообразовните установи во Република Македонија.

7. Усогласеност со европското законодавство (кои директиви на ЕУ се транспонираат во нашето законодавство):

8. Оценка на Секретаријатот за законодавство по материјалот:

9. Клучни елементи за информирање на јавноста:

Во рамките на доследното применување на концептот за квалитетно и ефективно високо образование, неопходно е негово натамошно развивање и подобрување со применување на европските стандарди и критериуми, како и преку усовршување на системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование, што ќе овозможи обезбедување на поголем квалитет во остварувањето на високото образование на високообразовните установи во Република Македонија.

Оттука, се цени дека е потребна изменување и дополнување на постојните одредби на Законот за високото образование.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

ПРЕДЛОГ НА
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Скопје, февруари 2011 година

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ

Со Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија” број бр.35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09 и 115/10) системски се уредува автономијата на универзитетот и академската слобода, условите и постапката за основање и престанок на високообразовните установи, системот за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование, основите за организација, управувањето, развојот, како и финансирањето на високообразовната дејност.

Со Законот за високото образование се создадоа нормативно-правни рамки за развојот на високото образование согласно Болоњскиот процес, вградувањето на европските стандарди и критериуми, што придонесе до приближување на домашниот високообразовен простор до европскиот, внесување на европска димензија во студиските програми и препознавање на стекнатите високообразовни квалификации кои имаат силно влијание врз забрзувањето на општествениот и економски развој на Република Македонија.

Во рамките на доследното применување на концептот за квалитетно и ефективно високо образование, неопходно е негово натамошно развивање и подобрување со применување на европските стандарди и критериуми, како и преку усовршување на системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование, што ќе овозможи обезбедување на поголем квалитет во остварувањето на високото образование на високообразовните установи во Република Македонија.

Со примената на Законот за високото образование во практиката се покажаа дека има потреба да се доуредат одредени недоречености во законот, како и да се подобрат одредени правни состојби. Ова е заради постигнување на ефикасност во високото образование кое ќе придонесе на профилирање на поквалитетен кадар, согласно современите барања на пазарот на трудот во државата и пошироко.

За таа цел се пристапи кон изменувања и дополнувања на Законот за високото образование.

Нова високообразовна установа, како факултет или висока стручна школа, во состав на постојните јавни универзитети, согласно Законот за високото образование се основа со закон. По завршувањето на работата на матичната комисија за основање на високообразовната установа и конституирањето на органите потребно е да биде избран декан и новооснованата високообразовна установа да биде запишана во Централниот регистар на Република Македонија со цел стекнување на статус на правно лице. За времето додека трае постапката за избор на декан, Законот за високото образование не попишува назначување на вршител на работата декан. Заради надминување на оваа законска празнина се предлага ректорот да назначи вршител на должноста декан кој до изборот на декан ќе раководи со новооснованата високообразовна установа со што ќе се обезбеди нејзино запишување во Централниот регистар и донесување на подзаконските акти за работењето на високообразовната установа.

Согласно одредбите од член 51 од постојниот Закон за високото образование, ректорот на универзитетот во рамките на раководењето со универзитетот дава иницијатива за свикување на сенатот, ги свикува и претседава со седниците на сенатот и воедно треба да ги извршува одлуките и заклучоците на сенатот. Со оглед на фактот дека сенатот на универзитетот расправа и носи одлуки со кои се уредуваат клучните активност и политики на универзитетот, а во духот на академската слобода, со постојното законско решение е ускратена можноста за поширока иницијативност за заседанијата на сенатот и на прашањата по кои ќе расправа и носи одлуки сенатот. Со цел надминување на целосната зависност на сенатот од ректорот, имајќи ги предвид досегашните искуства и пракса се предлага воведување на функцијата претседател на сенатот како и можноста за свикување на седниците на сенатот од неговиот претседател, ректорот или најмалку 15% од членовите. Оваа законско решение ќе придонесе кон зајакнување на позициите на сенатот и поголема отчетност во работењето на ректорот како на јавните така и на приватните високообразовни установи. Воедно се отвора можноста и за позачестени заседанија на сенатот, онаму каде што тоа не е случај а сè со цел негова поефикасна работа.

Во одредбите од постојниот Закон за високото образование назначувањето на вршител на должноста ректор не е уредено на соодветен начин. Во Законот се предвидува можност, сенатот на универзитетот да поведе постапка за разрешување на ректорот но не е уредено назначување на вршител на должноста

ректор. Имајќи ја предвид важноста на функцијата ректор за животот и дејноста на универзитетот се укажува потребата прецизно да се дефинира функцијата вршител на должноста ректор со што непречено ќе се одвиваат сите витални функции на интегрираниот универзитет.

Системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование опфаќа акредитацијата на високообразовните установи за вршење на високообразовна дејност, акредитација на студиски програми, надворешна евалуација, самоевалуација и рангирање на високообразовните установи. Со постојниот Закон за високо образование за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование е предвидено формирање на две клучни тела, Одборот за акредитација на високото образование и Агенција за евалуација. Заради обезбедување на воедначен квалитет на високото образование на единствениот европски простор за високо образование, потребно е доследно применување, пред сè, на прифатените постапки и стандарди и водичот (насоките) кои се воспоставени од Европската асоцијација за обезбедување на квалитет на високото образование (ENQA). Со цел доследна и квалитетна контрола на постапките за акредитација и евалуација спроведувани од страна на домашните тела неопходно е истите да бидат полноправни членки на оваа асоцијација која има мошне високи критериуми и зачленувањето на две тела дополнително се отежнува и предизвикува дополнителни финансиски средства. Препораките на врвни странски експерти за следење на квалитетот на високото образование се помалите земји како што е Република Македонија е да имаат едно тело за акредитација и евалуација на високото образование. Формирањето на едно независно тело за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование ќе придонесе кон олеснето отпочнување на постапката за негово зачленување во Европската асоцијација за обезбедување на квалитет на високото образование (ENQA) со што ќе биде обезбедена контролата на квалитетот на неговата работа и олеснето признавање на високообразовните квалификации кои се издаваат во Република Македонија. За таа цел се предвидува формирање на Одбор за акредитација и евалуација на високото образование наместо Одборот ќе биде составен од 19 члена од кои осум од редот на професорите избрани од Интеруниверзитетската конференција, соодветно на застапеноста на универзитетите според нивното учество во вкупниот број на прв пат запишани студенти во студиска година, два члена од Македонската академија на науките и

уметностите, еден претставник на најрепрезентативното тело на работодавачите, еден член интеруниверзитскиот парламент на студентите и седум члена именувани од Владата на Република Македонија, од кои најмалку половината се од редот на професорите. Одборот за потребите на својата работа ќе може да формира и посебни стучни комисии со членови од земјава и странство.

Самоевалуацијата е една од позначајните активности во системот за обезбедување и следење на квалитетот на високото образование уредена со членот 77 од Законот за високото образование. Досегашното искуство и извршените увиди покажуваат дека високообразовните установи на оваа значајна активност не и го посветуваат должното внимание и не ги користат нејзините придобивките на задоволителен начин кој е во функција на унапредување на дејноста на високото образование. Меѓудругото, со членот 77 се предвидува и оценување на наставниците од страна на студентите која се добива на крајот на секоја студиска година и истата се зема предвид при напредувањето на наставникот во наставно-научно звање. Со цел олеснување на оваа активност и обезбедување на поизразена целисходност и објективност на постапката се предвидува воведување на Државен електронски систем за самоевалуација и објавување на резултатите од самоевалуацијата на интернет страните на универзитетот, односно на секоја единица посебно (факултет и научен институт) и на министерството надлежно за работите на високото образование како би можело истите да бидат на достап на јаноста како што се предвидува со одредбите во Законот за високото образование. Ова законско решение ќе ја зајакне улогата на самоевалуацијата и соодветното користење на резултатите од нејзиното спроведување во процесот на следење и унапредување на квалитетот на високото образование.

Докторските студии со постојниот Закон за високото образование се уредени со одредбите од членот 96 како трет циклус на студии кои по правило траат три години и носат 180 ЕКТС. Со цел воспоставување на единствени основни критериуми за организирање и изведуваче на третиот циклус на студии ќе се осигура квалитетот стекнување на квалификациите за третиот циклус на студии согласно Националната рамка за високообразовните квалификации и нивно препознавање на домашниот и европскиот пазар на труд како и поттикнување на мобилноста и квалитетно одвивање на научно-истражувачката работа. Со измените на членот 96 се предлагаат критериуми за менторите на докторскиот труд,

комисиите за одбрана на трудот и содржината на докторските студии. Со оглед на фактот дека во нашата земја за прв пат докторските студии се организираат како трет циклус на студии предложените критериуми претставуваат солидна основа за развој на докторските студии и научно истражувачката работа. Предложениот модел е својствен за повеќето земји на Европската унија и регионот. Се предлага студиската програма за докторски студии главно да опфаќа активна истражувачка работа под менторство и да вклучува:

- организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви;
- независен истражувачки проект под менторство (докторски проект);
- меѓународна мобилност: најмалку еднонеделен престој;
- предавања и друг вид комуникациски активности;
- публикации во меѓународни научни списанија и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд;
- изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект. Со цел следење на квалитетот и негово подобрување студиската програма за докторски студии се предлага да се евалуира најмалку на секои три години.

Досегашната практика покажува дека голем број од студентите на високообразовните установи во Република Македонија не се задоволни со начинот на оценувањето на нивното знаење и истиот не ги отсликува на соодветен начин нивните залагања и резултати. За таа цел се предлага модел на оценување во кои се вклучуваат и надворешни независни оценувачи чие оценување ќе има удел во формирањето на конечната оцена на студентот. Освен тоа, ќе придонесе кон поголема контрола на системот на оценување и како резултат на тоа зголемување на неговата ефикасност и квалитет, како и давање на реална слика за секоја високообразовна установа за квалитетот на студиските програми и нивното реализирање.

Се предлага и измена и дополнување во законот во делот на прекршочните одредби и глобите предвидени за високообразовните установи, како и за одговорното лице и професорите, кои ќе работат спротивно на одредбите од овој закон

Оттука, се цени дека е потребна измена и дополнување на постојните одредби на Законот за високото образование.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Основна цел на предложеното изменување и дополнување на Законот за високото образование е нормирање на одредени ситуации од праксата кои со примената на законот се покажа дека се правно нерегулирани или дека се недоволно прецизно регулирани.

Предлог -законот за измена на Законот за високото образование се заснова на следните начела:

- обезбедување квалитет во остварувањето на дејноста на високото образование;
- обезбедување на еднаков пристап кон квалитетно високо образование;
- економичност и ефикасност;
- транспарентност и отчетност на субјектите вклучени во високото образование;
- одмереност и праведност при изрекување на казните за сторените прекршоци.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Овој закон нема да предизвика финансиски импликации.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Овој закон не предизвикува материјални обврски за одделни субјекти.

Средствата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

ПРЕДЛОГ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за високото образование ("Службен весник на Република Македонија" бр.35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09 и 115/10), во член 37 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

"Во случај кога со закон се основа високообразовната установа, до изборот на декан односно директор согласно ставот (1) на овој член, веднаш по влегувањето во сила на законот со кој се основа високообразовната установа, ректорот именува вршител на должноста декан односно вршител на должноста директор кој ја врши должноста најмногу шест месеци од денот на неговото именување."

Член 2

Во член 51 во ставот 1 бројот "10" се заменува со бројот "15".

Член 3

Во член 54 во ставот 1 алинејата 2 се брише.

По ставот 3 се додаваат три нови ставови 4, 5 и 6, кои гласат:

„Содржината и формата на извештајот од ставот 2 на овој член поблиску се утврдуваат со уредба за содржината и формата на извештајот за работата на ректорот, која на предлог на министерството надлежно за високото образование ја донесува Владата на Република Македонија.

До изборот на ректорот, вршител на должноста ректор е еден од проректорите на универзитетот кој се избира од членовите на сенатот со мнозинство гласови од вкупниот број членови на сенатот. Проректорот како вршител на должноста ректор ги има сите права и должности на ректорот.

Проректорот ја врши должноста ректор до изборот на ректор, во случај на престанок на мандатот на ректорот од следните причини:

- ако тоа сам го побара;
- ако трајно ја загуби способноста за вршење на должноста ректор;
- ако ги исполни условите за старосна пензија или
- ако е разрешен пред истекот на мандатот."

Член 4

Насловите и членовите 68, 69, 70, 71 и 72 се менуваат и гласат:

„Одбор за акредитација и евалуација на високото образование

Член 68

Обезбедувањето и оценувањето на квалитетот на високото образование го

врши Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (во натамошниот текст: Одборот).

Одборот има печат кој содржи натпис: Република Македонија - Одбор за акредитација и евалуација на високото образование - Скопје. Во средината на печатот е грбот на Република Македонија.

Систем на обезбедување и оценување на квалитетот
на високото образование

Член 69

Системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование опфаќа:

- одобрување, потврдување и признавање на високообразовна установа и на студиски програми, за вршење на високообразовна дејност согласно со овој закон, што се остварува преку акредитација (во натамошниот текст: акредитација),
- процена на квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, управувањето, финансирањето, академските и други активности и нејзините приоритети, што се остварува преку системот на евалуација (во натамошниот текст: евалуација) и
- други активности и механизми преку кои се развива и одржува квалитетот на високото образование утврдени со закон и актите на телата што го оценуваат квалитетот на високото образование.

Евалуацијата се врши преку евалуациони методи како надворешна евалуација, самоевалуација, како и преку системот на оценување на квалитетот на академскиот кадар.

При вршењето на надворешната евалуација заради обезбедување на воедначен квалитет на високото образование на единствениот европски простор за високо образование, се применуваат прифатените постапки и стандарди и водичот (насоките) кои се применуваат од Европската асоцијација за евалуација во високото образование (ENQA) и од други институции, организации и асоцијации кои ги воспоставуваат и применуваат европските стандарди и упатства за евалуација за вршење на надворешна евалуација, како и услугите на признати меѓународни организации и асоцијации кои вршат обезбедување на квалитетот на високото образование.

Надворешната евалуација, по правило, ја вршат комисии по одделни подрачја и области составени од најмалку три професори од меѓународно признати универзитети во звања еквивалентни на звањата вонреден професор и редовен професор и со најмалку тригодишно искуство во вршење на надворешна евалуација. Еден од членовите на комисијата е претседател на комисијата.

Комисиите од ставот 4 на овој член ги формира Одборот.

Надворешната евалуација се врши под критериуми утврдени со упатство за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија, кое го донесува министерот надлежен за работите на високото образование.

Резултатите од евалуацијата на квалитетот на високото образование се содржани во извештаи кои се достапни на јавноста.

Состав и избор на Одборот

Член 70

Одборот е составен од 19 члена од кои осум од редот на професорите избрани од Интеруниверзитетската конференција, соодветно на застапеноста на универзитетите според нивното учество во вкупниот број на прв пат запишани студенти во студиска година, два члена од Македонската академија на науките и уметностите, еден претставник на најрепрезентативното тело на работодавачите, еден член од интеруниверзитетскиот парламент на студентите и седум члена именувани од Владата на Република Македонија, од кои најмалку половината се од редот на професорите на високообразовните установи.

Членови на Одборот не можат да бидат лица избрани за ректор и проректор на универзитет, декан на факултет, односно директор на висока стручна школа и директор на научна установа која изведува високообразовна дејност.

Членовите на Одборот се избираат за период од четири години. Едно лице не може да биде избрано повеќе од двапати едноподруго.

Членовите на Одборот се независни и самостојни во својата работа и не можат да бидат отповикани пред истекот на времето за кое се избрани, освен кога на член на Одборот му престанал статусот на професор во работен однос по кој било основ, кога е именуван или избран на функција заради која не би можел да биде избран за член, кога Одборот констатира дека членот подолго од шест месеца не е во состојба да ги врши обврските и кога постои конфликт на интерес утврден со закон.

Конститутивната седница на Одборот ја свикува министерот надлежен за работите на високото образование.

Претседателот на Одборот, кој, Владата на Република Македонија го именува од редот на членовите на Одборот, го претставува и застапува Одборот.

Надлежности на Одборот

Член 71

Одборот е самостоен во својата работа и одлучува во рамките на својата надлежност врз основа на принципот на стручност и компетентност.

Одборот во рамките на своите права и обврски:

- утврдува дали со проектот за основање на високообразовна установа и поднесената документација се исполнети условите за вршење на високообразовна дејност,
- одлучува за акредитација на научна установа која сака да врши високообразовна дејност на студии од втор и трет циклус на студии,
- утврдува дали високообразовната установа ги исполнува условите за организирање на студии за нови студиски програми и го утврдува капацитетот за студирање на високообразовната установа,
- дава акредитација на студиски програми,

- најмногу на секои пет години го следи и оценува квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, научно-истражувачката, уметничката и стручната работа, на академскиот кадар и на студиските програми на високообразовните установи и врз основа на оценката ја продолжува или одзема акредитацијата,
- врз основа на извештаите од надворешната евалуација на високообразовните установи, ја следи исполнетоста на условите на високообразовните установи на кои им е дадена акредитација и одобрение за почеток со работа и врз основа на тоа може да ја одземе акредитацијата,
- води евиденција за акредитираните високообразовни установи и за други акредитации,
- дава препораки потребни за подобрување на нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност и
- врши други работи утврдени со овој закон.

Одборот објавува извештај за резултатите од надворешната евалуацијата кој го доставува до Владата на Република Македонија, министерство надлежно за работите на високото образование и до високообразовната установа над која е извршена евалуација.

Одборот го информира министерот надлежен за работите на високото образование за одобрените и одземените акредитации и за резултатите од евалуацијата..

Организација и работа на Одборот

Член 72

Организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и други прашања во врска со работата на Одборот, поблиску се уредуваат со правилник.

Правилникот од ставот 1 на овој член го донесува Одборот по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.

Одборот од редот на членовите формира стручни комисии за потребите на вршење на акредитацијата и евалуацијата. Доколку во Одборот нема член кој е соодветен за одредено научно подрачје, поле или област, Одборот во комисиите може да ангажира и надворешни стручни лица.

Средства за работа на Одборот се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија во посебна програма и од сопствени приходи.

Министерот надлежен за работите на високото образование со акт ги утврдува видот и висината на надоместоците за трошоците во постапката на акредитација врз основа на реално направените трошоци.

Стручните и административните работи за потребите на Одборот ги врши министерството надлежно за работите на високото образование. “

Член 5

Членовите 73, 74, 75 и 76 се бришат.

Член 6

Во член 77 по ставот 4 се додаваат четири нови ставови 5, 6, 7 и 8, кои гласат:

„Резултатите од самоевалуацијата се објавуваат на веб страната на универзитетот, на секоја единица посебно (факултет и научен институт) и на министерството надлежно за работите на високото образование.

Министерството надлежно за работите на високото образование, за потребите на самоевалуацијата на високообразовните установи, воведува Државен електронски систем за самоевалуација.

Содржината, формата и начинот на користење на Државниот електронски систем за самоевалуација ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Секој универзитет, односно самостојна високообразовна установа резултатите ги доставува до министерството надлежно за работите на високото образование кое изготвува интегрален извештај за резултатите од самоевалуацијата за универзитетите и самостојните високообразовни установи.“

Член 7

Во член 96 по ставот 5 се додаваат 13 нови ставови 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18, кои гласат:

„На високообразовните установи кои изведуваат студиски програми од трет циклус на универзитетски - докторски студии, менторот на докторскиот труд треба да има најмалку шест објавени рецензирани научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации од кои најмалку два во меѓународни списанија со импакт фактор, во дадено поле, во последните пет години.

Менторот на докторскиот труд не може да биде член на комисијата за одбрана на докторскиот труд.

Комисијата за одбрана на докторскиот труд се состои од пет члена од кои четири се од соодветната научна област од установата која ги организира докторските студии и еден надворешен член.

Членови на комисијата од ставот 9 на овој член треба да бидат лица во наставно-научни звања редовен професор или вонреден професор.

Високообразовната установа нема да дозволи одбрана на докторски труд на кандидат кој пред одбраната на докторскиот труд нема објавено два рецензирани научно-истражувачки труда како прв автор во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации.

Меѓународно научно списание во смисла на овој закон е списание кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат најмалку пет земји при што бројот на членови од една земја не може да надминува 40% од вкупниот број на членови и кое се издава најмалку пет години непрекинато и има најмалку десет изданија во последните пет години.

Меѓународни научни публикации во смисла на овој закон се: книга рецензирана и објавена во странство; зборник на научни трудови презентирани на меѓународни академски собири со стапка на прифатеност на трудовите од најмногу 40%, каде членовите на програмскиот комитет се од најмалку четири земји; како и научни трудови објавени во меѓународни годишници и гласници со

стапка на прифатеност на трудовите од најмногу 40%, каде членовите на програмскиот комитет се од најмалку четири земји.

Бројот на студентите кои се запишуваат на докторската студиска програма за сите три години на докторските студии треба да биде во согласност со бројот на расположивите ментори.

Еден професор може да биде ментор на најмногу три докторанти кои кај него се обучуваат за научна работа.

За една научна област може да се организира само една докторска студиска програма, освен во случаи на интердисциплинарни студиски програми.

Студиската програма за докторски студии од став 1 на овој член главно опфаќа активна истражувачка работа под менторство и вклучува:

- организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви;
- независен истражувачки проект под менторство (докторски проект);
- меѓународна мобилност: најмалку еднонеделен престој;
- предавања и друг вид комуникациски активности;
- публикации во меѓународни научни списанија и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд;
- изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект.

Студиската програма за докторски студии се евалуира најмалку на секои три години.

Докторските студии од областа на уметностите се состојат од два дела: докторски труд и јавна изведба на уметнично дело или изложба

Одредбите од ставовите 6 и 10 на овој член не се однесуваат на докторските студии од областа на уметноста, филологијата и националната историја. Посебните услови за докторските студии од областа на уметноста, филологијата и националната историја ги пропишува високообразовната установа со посебен акт.“

Член 8

Во членот 99 ставот 3 се менува и гласи:

„Студиските програми во сите студиски години треба да содржат задолжителни и изборни наставни предмети. Задолжителните наставни предмети треба да бидат од соодветната област на единицата на универзитетот, односно на внатрешната организациона единица (институт, катедра, оддел), при што нивното учество е најмногу до 60% од бројот на предметите. Остатокот од студиската програма ги сочинуваат 30% изборни наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од редот на сите наставни предмети застапени на единицата на универзитетот и 10% изборни наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од листа на слободни изборни предмети предложена од секоја единица на универзитетот посебно.“

По ставот 3 се додаваат четири нови ставови 4, 5, 6 и 7, кои гласат:

„Листата на слободни изборни предмети од ставот 3 на овој член задолжително се објавува на веб страната на единицата на високообразованата установа и на универзитетот, како и на огласната табла на единицата на високообразованата установа.

Начинот за потврдување на компатибилноста на Националната рамка за високообразовни квалификации со Европската рамка на високообразовни

квалификации ја утврдува министерот надлежен за работите на високото образование.

Министерството надлежно за работите на високото образование води Регистар за високообразовни квалификации.

Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од ставот (4) на овој член ја пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.“

Ставовите 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 и 14 стануваат ставови 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18.

Член 9

Во член 103 по ставот 4 се додаваат два нови става 5 и 6, кои гласат:

„На високообразовната установа наставата за најмалку две студиски програми за прв циклус на академски и стручни студии и најмалку четири студиски програми за втор циклус на академски и стручни студии задолжително се изведува и се полага на англиски јазик.

На трет циклус на студии високообразовната установа може да обезбеди наставата и научно-истражувачката работа односно полагањето и одбраната на докторскиот труд да се изведува на англиски јазик.“

Ставовите 5, 6, 7 и 8 стануваат ставови 7, 8, 9 и 10.

Член 10

Во член 112 по ставот 4 се додаваат два нови става 5 и 6, кои гласат:

„Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање на високообразовните установи на почетокот на секоја студиска година на студентите задолжително им предлага основна литература која ги содржи елементите што студентите ќе ги користат за полагање на испитите.

Основната литература од ставот 5 на овој член задолжително се објавува на веб страната на високообразовната установа.“

Ставовите 5 и 6 стануваат ставови 7 и 8.

Член 11

Во член 113 по ставот 4 се додаваат два нови става 5 и 6, кои гласат:

„Во комисијата за одбрана на магистерски или докторски труд, член не може да биде лице кое со лицето кое ја врши одбраната на магистерскиот или докторскиот труд (дисертација) е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен другар, лице со кое живее во вонбрачна заедница или роднина по сватовство до втор степен, без оглед дали бракот престанал или не.

Членовите на комисијата од ставот 5 на овој член меѓусебно не треба да бидат роднини по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или да се брачни другари, лица кои живеат во вонбрачна заедница или роднини по сватовство до втор степен, без оглед дали бракот престанал или не.“

Ставовите 5, 6, 7 и 8 стануваат ставови 7, 8, 9 и 10.

Член 12

Во членот 116 ставот 6 се менува и гласи:

„Други јавни исправи, во смисла на овој закон се: уверение, студентска легитимација и индекс.“

По ставот 6 се додаваат три нови ставови 7, 8 и 9, кои гласат:

„Студентската легитимација служи за идентификација на студентот, како и за електронска евиденција за неговото присуство на наставата.

Високообразовните установи студентскиот индекс задолжително го издаваат во писмена и електронска форма (електронски индекс) или само во електронска форма. Студентскиот индекс за припадниците на заедницата кои наставата ја следат на јазик различен од македонскиот јазик се издава и води на македонски јазик и кирилско писмо и на јазикот и писмото на кој се изведува наставата.

Јавните универзитети средствата потребни за издавање на студентска легитимација и студентски индекс (електронски индекс) ги обезбедуваат од изворите утврдени во членовите 86 и 87 од овој закон.“

Ставот 7 станува став 10.

Член 13

Во член 121 по ставот 5 се додаваат два нови става 6 и 7, кои гласат:

„Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање во текот на еден семестар од студиската година може да врши предавање по најмногу четири наставни предмети од прв циклус на студии на еден универзитет.

Наставните предмети од ставот 6 на овој член задолжително се од исто научно поле.“

Ставот 6 станува став 8.

Член 14

Членот 125 се менува и гласи:

„Наставниците во наставно-научни звања се избираат во наставно-научни области утврдени со статутот на универзитетот, односно со статутот на самостојната висока стручна школа.

За доцент може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, просечен успех од најмалку осум на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, објавени најмалку четири научно-истражувачки трудови во соодветната областа во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или два научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години, постигнувања во примената на истражувачките резултати и способност за изведување на одделни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За вонреден професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, објавени најмалку пет научно-истражувачки трудови во соодветната областа во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или три научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години, учество во научно-истражувачки проекти, односно значајни постигнувања во примената на научно-истражувачките резултати, придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на разни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени најмалку шест научно-истражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или четири научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните пет години, кое учествувало или раководело со научно-истражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За повторен избор за редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени најмалку шест научно-истражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или четири научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните седум години, кое учествувало или раководело со научно-истражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата

Во наставно-научното звање на иста единица на високообразовна установа не може да биде избрано лице кое има одбрането докторски труд на факултет каде има засновано работен однос во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање лице со кое е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен.

Ставот 5 на овој член не се однесува на лице кое завршило магистерски или докторски студии на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следните институции: Институт за високо образование при Шангајскиот Џио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education Supplement – World University Ranking.“

Член 15

Во членот 133 ставот 5 се менува и гласи:

„Лицата избрани во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање се должни да ги извршуваат педагошките обврски.“

По ставот 5 се додаваат шест нови ставови 6, 7, 8, 9, 10 и 11 кои гласат:

„Под педагошки обврски на наставно-научниот и наставниот кадар се подразбира: реализација на настава, одржување на консултации на студенти, одржување на испити, вршење менторство на студенти и слично.

Под педагошки обврски на соработничкиот кадар се подразбира: одржување на вежби со студенти, одржување на консултации со студенти и слично.

Извршувањето на педагошките обврски од ставовите 6 и 7 на овој член се реализираат со задолжително присуство на наставно-научниот, наставниот, односно соработничкиот кадар.

За одржувањето и присуството на настава на наставно-научниот и наставниот кадар, односно одржувањето и присуството на вежби на соработниците, секоја високообразовна установа задолжително води електронска евиденција.

Јавните универзитети средствата потребни за воведување на електронската евиденција ги обезбедуваат од изворите утврдени во членовите 86 и 87 од овој закон.

Формата и содржината на електронската евиденција од ставот 9 на овој член ја утврдува министерот надлежен за работите на високото образование.“

Ставовите 6 и 7 стануваат ставови 12 и 13.

Член 16

Во член 134 во ставот 1, по зборот „години“, се става запирака и се додаваат зборовите „а повторен избор за редовен професор за време од седум години“.

Во ставот 2 зборот „првиот“, се заменува со зборот „повторниот“

Член 17

Во член 136 во ставот 1 по зборот “трудови” се додаваат зборовите “од кои најмалку два научни труда во најпрестижни меѓународни списанија со импакт фактор или трудовите се цитирани во истите.”

Во ставот 2 зборот “два” се заменува со зборот “четири”.

Член 18

Во член 138 во ставот 2 по зборовите “уредени со” се додаваат зборовите “закон и”, а на крајот на реченицата точката се брише и се додаваат зборовите “и други дисциплински престапи.”.

По ставот 2 се додаваат четири нови ставови 3, 4, 5 и 6, кои гласат:

“Против лицето избрано во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање се покренува дисциплинска постапка ако не ги извршува своите педагошки обврски, а особено ако се утврди дека неоправдано не ја реализира наставата, односно вежбите за студентите.

На предлог на деканот, ректорот задолжително формира дисциплинска комисија во случај на неизвршување на педагошките обврски.

На лицето од ставот 3 на овој член му се изрекува парична казна во висина од 10 до 30% од едномесечниот износ од нето платата што му е исплатена во месецот пред извршувањето на дисциплинскиот престап, во траење од три до шест месеци.

(5) Доколку на лицето од ставот (3) на овој член му се изречени две дисциплински мерки во текот на една академска година или три дисциплински мерки во текот на последните две академски години, на истото му престанува работниот однос.

(6) Решение за престанок на работниот однос донесува ректорот.“

Ставовите 3, 4, 5 и 6 стануваат ставови 7, 8, 9 и 10.

Член 19

Во членот 161 ставот 3 се брише.

Член 20

По членот 161 се додаваат 14 нови членови 161-а, 161-б, 161-в, 161-г, 161-д, 161-ѓ, 161-е, 161-ж, 161-з, 161-с, 161-и, 161-ј, 161-к и 161-л, кои гласат:

„Член 161-а

Постапката за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација, се покренува со поднесување на барање за признавање на странска високообразовна квалификација (во натамошниот текст: барање) од носителот на странската високообразовната квалификација до Информативниот центар за еквиваленција и признавање на странски високообразовни квалификации (во натамошниот текст ИЦЕП) при министерството надлежно за работите на високото образование.

Барањето од став 1 на овој член содржи: податоци за барателот: име и презиме, датум на раѓање, единствен матичен број (доколку има), место и држава на раѓање, државјанство, националност, пол (машки, женски), адреса на живеење: град и држава, е-пошта, телефонски број за контакт; податоци за стекнатата странска високообразовна квалификација за која се бара признавање: назив на високообразовната установа, адреса на високообразовната установа, град, држава, веб адреса на високообразовната установа, студиска област - насока; начин на студирање (редовно, вонредно, учење на далечина, заедничка диплома); стекнат степен/титула/назив/звање; траење на студиите според студиска програма; датум на запишување на студии; датум на завршување на студиите; датум на издавање на квалификацијата, услови за стекнување на странската високообразовна квалификација (теза, дисертација, завршен испит, друго); дали високообразовната квалификација е стекната на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следните институции: Институт за високообразование при Шангајскиот Џио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education Supplement-World University Ranking; податоци за претходното образование: средно образование: назив на институцијата, град и држава, назив на стекнатата квалификација, година на запишување, година на завршување; високо образование: назив на високообразовната установа, град и држава, назив на стекнатата квалификација, година на запишување, година на завршување, цел на признавањето на странската високообразовна квалификација во Република Македонија (продолжување на образованието, вработување и друго); изјава на подносителот на барањето за валидноста на поднесената документација до ИЦЕП, град и датум на поднесување на документацијата и потпис на барателот.

Висината на надоместокот за трошоците за постапката за признавање врз основа на реално направените трошоци, начинот на распределба на надоместоците, ослободувањето од плаќање на трошоците и другите прашања во врска со трошоците на постапката ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Член 161-б

Кон барањето од член 161-а став 1 од овој закон се приложуваат следните документи:

- оригинал странска високообразовна диплома заверена со апостил печат, на увид;
- фотокопија од високообразовната диплома заверена на нотар;

- превод од странската високообразовна диплома на македонски јазик и неговото кирилично писмо, заверен на нотар;
- оригинал уверение со оценки/транскрипт односно додаток на диплома;
- фотокопија од уверение со оценки/транскрипт, заверен на нотар;
- превод на уверението со оценки/транскрипт на македонски јазик и неговото кирилично писмо заверено на нотар;
- индекс оригинал;
- фотокопија од диплома од претходно образование, заверена на нотар;
- потврда издадена од високообразовната установа, за валидност на странскиот високообразовен документ издаден од истата;
- потврда за акредитација и овластување на високообразовната установа која ја издала високообразовната квалификација издадена од компетентни органи надлежни за акредитација и овластување во матичната држава;
- студиски план и програма во времетраење на студирањето;
- магистерски труд или докторска дисертација во печатена и електронска форма;
- книшка за специјализација со запишани турнуси (доколку се работи за студии од научното подрачје на медицински науки и здравство);
- два објавени рецензирани научноистражувачки труда како прв автор во меѓународни научни списанија како и доказ дека студиите траеле најмаку три години (доколку се работи за признавање на високообразовна квалификација за докторски студии);
- уплатница и
- други документи за кои комисијата цени дека се потребни, а кои се во врска со признавањето на странската високообразовна квалификација.

Ако дипломата од став 1 алинеја 8 на овој член е стекната во странство, барателот за истата да достави доказ за извршена нострификација од страна на министерството надлежно за работите на високото образование.“

Член 161-в

Ако постапката од членот 161-а од овој закон се однесува за признавање на странска високообразовна квалификација стекната на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следните институции: Институт за високо образование при Шангајскиот Џио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education Supplemnet–World University Ranking, министерот надлежен за работите на високото образование донесува решение за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација без предлог на комисиите од членот 159 од овој закон.

При еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација од ставот 1 на овој член се има предвид споредливоста и сличноста на странската високообразовна квалификација со домашните високообразовни квалификации односно усогласеноста со Националната рамка на квалификации.

За постапката од ставот 1 на овој член, кон барањето се поднесува оригинал и копие заверено од нотар од диплома заверена со апостил печат и оригинал уверение со оценки/транскрипт, односно додаток на диплома за стекната странска високообразовна квалификација. Истите треба да се преведени и заверени од овластен судски преведувач.

Барателот приложува и доказ дека странска високообразовна квалификација е стекната на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следните институции: Институт за високо образование при Шангајскиот Џио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education Supplement–World University Ranking.

Исполнетоста на условите од став 2, 3 и 4 на овој член ја проверува ИЦЕП.

Ако се утврди дека не се исполнети условите од овој член, министерот надлежен за работите на високото образование донесува решение за непризнавање на странската високообразовна квалификација.

Член 161-г

Решението за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација ќе биде поништено од министерот надлежен за работите на високото образование во посебна постапка доколку се утврди невалидност на странскиот високообразовен документ или доколку истиот е издаден од странска високообразовна установа која не е акредитирана во соодветна постапка.

Решението за непризнавање на странската високообразовна квалификација ќе биде издадено од министерот надлежен за работите на високото образование доколку стручната комисија од соодветната област утврди суштински разлики во споредба со домашната студиска (образовна) програма, разлики во обемот, содржината, времетраењето или степенот на високото образование, а истите се битни за функцијата на квалификацијата.

Член 161-д

ИЦЕП упатува барање за проверка на валидноста на странскиот високообразовен документ односно неговиот носител до институцијата која го издала документот.

ИЦЕП ја проверува акредитација на странската високообразовна установа која истата ја издала.

Решение за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација ќе биде поништено во посебна постапка доколку се утврди невалидност на странскиот високообразовен документот или доколку странската високообразовна установа не е акредитирана во соодветна постапка.

Член 161-ѓ

При одлучувањето за еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации, комисиите по одделни подрачја и области ќе го имаат предвид следното:

- споредливоста и сличноста на странската високообразовна квалификација со домашните високообразовни квалификации односно усогласеноста со Националната рамка на квалификации;
- обемот, видот, должината и степенот на студиската програма согласно Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС);
- системот и Националната рамка на квалификации од која квалификацијата потекнува;

- статусот на странската високообразовна институција која ја издала квалификацијата, односно дали истата е акредитирана и овластена од компетентните органи во матичната (или друга) држава за издавање квалификации односно дипломи и свидетелства;

- наставните достигнувања;

- условите за запишување на студиската програма, односно високообразовната установа која квалификацијата ја издала;

- правата кои квалификацијата, односно дипломата или свидетелството ги дава во матичната држава;

- целите на еквиваленцијата односно признавањето во Република Македонија и

- поранешната практика односно претходно решени слични случаи.

При донесувањето на решение за еквиваленција и признавање, се земаат предвид и други содржини кои се од значење за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација во Република Македонија.

Член 161-е

Во постапката за еквиваленција и признавање на странската високообразовната квалификација, комисиите за еквиваленција и признавање, вршат споредување на предметите, студиските програми како и степените на образованието, условите за запишување на образовната програма, правата кои дипломата, односно сертификатот ги дава во земјата каде е издадена, на кредитите освоени во текот на студиите согласно со европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), како и исходот од образовниот процес.

Во случај на делумно завршено високо образование се утврдува завршениот дел на студиската (образовна) програма.

Член 161-ж

Комисиите по одделни подрачја и области го предлагаат видот, степенот и називот на странската високообразовна квалификација, односно употребата на стручниот или научниот назив, односно звање, титула во Република Македонија во согласност со Уредбата за национална рамка за високообразовни квалификации.

Решението за признавање, односно непризнавање на странска високообразовна квалификација се издава во три примерока од кои едниот примерок му се врачува на барателот, а два примерока остануваат во министерството надлежно за работите на високото образование.

Член 161-з

За текот на седниците на комисиите од одделните подрачја и области се води записник.

Записникот од став 1 на овој член содржи: место и време, имиња на присутни членови на комисиите, името и презимето на подносителот на барањето, предметот за кој се постапува, звањата/титулите кое ги предлагаат комисиите до министерот надлежен за работите на високото образование, евентуални забелешки по однос на барањето.

Записникот може да содржи и други податоци поврзани со работата на комисиите.

Записникот го потпишуваат претседателот и членовите на комисиите.

Член 161-с

Барањето за признавање на странската високообразовна квалификација може да биде целосно или делумно прифатено.

Ако завршената студиска (образовна) програма во странство, во споредба со домашната студиска (образовна) програма покажува суштински разлики во обемот, содржината или степенот на високото образование, а истите се битни за функцијата на квалификацијата, барањето за признавање на високообразовната квалификација стекната во странство не се признава во целост, при што комисијата треба да ги образложи причините за непризнавањето како и обемот, видот и суштината на разликите.

Член 161-и

Ако во постапката за еквиваленција и признавање на странската високообразовна квалификација, комисиите утврдат отстапување и разлики во образовните програми, барателот може да биде упатен да положи дополнителни испити заради отстранувањето на разликите.

Кога барателот ќе ги положи предвидените дополнителни испити барањето за признавање се прифаќа во целост.

Член 161-ј

Признавањето на високообразовната квалификација заради вршење на професионална дејност која не спаѓа во групата на регулирани професии е постапка во која на носителот на странскиот документ со решение му се признава односно утврдува степенот, видот и називот на странската високообразовна квалификација и се класифицира во системот на високото образование во Република Македонија.

Со добивање на решението со кое се признава високообразовната квалификација стекната во странство, носителот на странската високообразовна квалификација може да ја извршува професијата стекната во странство доколку истата не спаѓа во групата на регулирани професии во Република Македонија.

Член 161-к

Постапката за признавање на високообразовната квалификација заради вршење на професионална дејност која не спаѓа во групата на регулирани професии, која е стекната во странство се покренува на барање на носителот на странскиот документ.

Барањето треба да ги содржи податоците од член 161-а став 2 од овој закон.

Член 161-л

На постапката за признавање заради вршење на професионална дејност која не спаѓа во групата на регулирани професии, стекната во странство соодветно се применуваат одредбите од овој закон, кои се однесуваат на еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации.“

Член 21

Во член 166-а во ставот 1 по зборот „дека“ се додаваат зборовите „за прв пат“.)

Член 22

По член 167 се додава нов член 167-а, кој гласи:

“Член 167-а

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа доколку не ги објави на веб страната резултатите од самоевалуацијата согласно член 77 став 5 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорно лице на високообразовната установа доколку не ги достави до Министерството надлежно за работите на високото образование резултатите од самоевалуацијата согласно член 77 став 8 од овој закон.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на ректорот за прекршок, доколку не биде организирано изведување настава за студиски програми на англиски јазик од членот 103 став 6 од овој закон.

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од ставот 2 и 3 на овој член.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната установа за прекршок ако не издаде студентска легитимација од членот 116 став 7 и студентски индекс од членот 116 став 8.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на високообразовната институција за прекршок ако не воведи електронска евиденција од членот 133 став 9.

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од ставот 6 на овој член.

Глоба во износ од 500 до 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на лицето од член 112 став 5 од законот за прекршок ако на почетокот на секоја студиска година на студентите не им предложи основна литература за полагање на испити.

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорно лице на високообразовната установа за прекршок ако не ја објави основната литература на веб страната (член 112 став 6)

Глоба во износ од 500 до 700 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на лицето избрано во наставно-научно или наставно звање за прекршок ако врши предавање на повеќе од четири наставни предмети во текот на еден семестар од академската година (член 121 став 6).

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на деканот, односно директорот за прекршокот од став 10 на овој член.

Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на ректорот за прекршокот од став 10 на овој член.

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од став 10 на овој член.

Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорно лице на високообразовната установа за прекршок ако не формира дисциплинска комисија во случај на неизвршување на педагошките обврски, (член 138 став 4).

Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорно лице на високообразовната установа за прекршок ако не донесе решение за престанок на работниот однос на лицето избрано во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање кое не ги извршува своите педагошки обврски, а особено ако се утврди дека неоправдано не ја реализира наставата, односно вежбите за студентите, доколку во рокот определен од Државен просветен инспекторат кој не е подолг од 15 дена, не донел решение за престанок на работниот однос (член 138 став 6).

Глоба во износ од 30.000 до 35.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на високообразовната установа за прекршокот од став 15 на овој член.

Член 23

Во член 174 зборовите “односно доктор на науки” и зборовите “односно докторските студии” се бришат.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

“Лицата што се стекнале со научно звање магистар согласно одредбите од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.64/00 и 49/03) можат да поднесат пријава за добивање со научен степен доктор на науки согласно одредбите на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.64/00 и 49/03) најдоцна до 31 декември 2011 година.“

Член 24

Високообразовната установа наставата од членот 103 став 5 на овој закон за една студиска програма за прв циклус на академски и стручни студии и наставата за најмалку две студиски програми за втор циклус на академски и стручни студии задолжително ја реализира од 15 септември 2011 година, а за две студиски програми за прв циклус на академски и стручни студии и наставата за најмалку четири студиски програми за втор циклус на академски и стручни студии, задолжително ја реализира од 15 септември 2012 година.

Член 25

Во постојните високообразовни установи кои изведуваат студиски програми од трет циклус на универзитетски докторски студии, менторот на докторскиот труд треба да има:

- од 1 јануари 2011 година најмалку три објавени рецензирани научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во дадено поле во последните пет години и

- од 1 јануари 2013 година најмалку четири објавени рецензирани научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во дадено поле во последните пет години.

Член 26

Во членот 38 од Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08) во ставот 2 бројот „2011“ се заменува со бројот „2015“.

Член 27

Низ целиот текст на Законот за високото образование зборовите „Одборот за акредитација на високото образование“, „Одборот за акредитација“, „Агенцијата за евалуација на високото образование“ и „Агенцијата за евалуација“ се заменуваат со зборовите „Одборот за акредитација и евалуација на високото образование“.

Член 28

Најдоцна во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон се конституира Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

До конституирање на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование продолжува со работа Одборот за акредитација на високото образование.

Член 29

Високообразовните установи се должни најдоцна до започнувањето на академската 2012/2013 година да ги усогласат постојните акредитирани студиски програми согласно со одредбата од член 99 став 3 од Законот за високото образование.

Член 30

Високообразовните установи се должни во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да ги усогласат своите акти, организацијата и работата со одредбите на овој закон.

Член 31

Министерот надлежен за работите на високото образование ќе ги донесе подзаконските прописи предвидени со овој закон во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 32

Одредбите од член 6 од овој закон со која се уредува член 77 став 5 и став 8 ќе се применуваат од 15 септември 2011 година, одредбата од член 7 од овој закон со која се уредува член 96 став 6 ќе се применува од 1 јануари 2015 година, одредбите од член 12 од овој закон со кои се уредува член 116 став 7 и 8 ќе се применуваат почнувајќи од академската 2011/2012 година, одредбата од член 13 од овој закон со која се уредува член 121 став 6 ќе се применува почнувајќи од академската 2012/2013 година, одредбата од член 14 од овој закон со која се уредува член 125 ќе се применува од 1 јануари 2014 година и одредбата од член 15 од овој закон со која се уредува член 133 став 9 од Законот за високото образование ќе се применува од 1 јануари 2012 година.

Член 33

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за високото образование.

Член 34

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. Објаснување на содржината на одредбите на Предлог на Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование.

Со член 1 од Предлог на Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование се регулира во случај кога со закон се основа високообразовната установа, до изборот на декан односно директор на установата, веднаш по стапувањето во сила на законот со кој се основа високообразовната установа, ректорот да именува вршител на должноста декан односно вршител на должноста директор. Со членот 2 се зголемува процентот на студенти во членството на сенатот од најмалку 10% на најмалку 15%

Со членот 3 од законот се регулира дека содржината и формата на извештајот за работа на ректорот на универзитетот се пропишува со уредба која ја донесува Владата на Република Македонија. Со членот 3 се пополнува правна празнина во досегашниот закон, односно се регулира состојбата кога се врши именување на вршител на должноста ректор и кој е вршител на должноста ректор. Еден од проректорите на универзитетот кој се избира од членовите на сенатот со мнозинство гласови од вкупниот број членови на сенатот. Проректорот ја врши должноста ректор до именувањето на ректор, во случај на престанок на мандатот на ректорот од следните причини:

- ако тоа сам го побара;
- ако трајно ја загуби способноста за вршење на должноста ректор;
- ако ги исполни условите за старосна пензија
- ако е разрешен пред истекот на мандатот.

Со членот 4 се менуваат членовите 68, 69, 70, 71 и 72 од Законот за високото образование, односно се формира ново тело Одбор за акредитација и евалуација на високото образование. Со постојниот Закон за високо образование за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование е предвидено формирање на две клучни тела, Одборот за акредитација на високото образование и Агенција за евалуација. Заради обезбедување на воедначен квалитет на високото образование на единствениот европски простор за високо образование, потребно е доследно применување, пред сè, на прифатените постапки и стандарди и водичот (насоките) кои се воспоставени од Европската

асоцијација за обезбедување на квалитет на високото образование (ENQA). Со цел доследна и квалитетна контрола на постапките за акредитација и евалуација спроведувани од страна на домашните тела неопходно е истите да бидат полноправни членки на оваа асоцијација која има мошне високи критериуми и зачленувањето на две тела дополнително се отежнува и предизвикува дополнителни финансиски средства. Препораките на врвни странски експерти за следење на квалитетот на високото образование се помалите земји како што е Република Македонија е да имаат едно тело за акредитација и евалуација на високото образование. Формирањето на едно независно тело за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование ќе придонесе кон олеснето отпочнување на постапката за негово зачленување во Европската асоцијација за обезбедување на квалитет на високото образование (ENQA) со што ќе биде обезбедена контролата на квалитетот на неговата работа и олеснето признавање на високообразовните квалификации кои се издаваат во Република Македонија. За таа цел се предвидува формирање на Одбор за акредитација и евалуација на високото образование да биде составен од 19 члена од кои осум од редот на професорите избрани од Интеруниверзитетската конференција, соодветно на застапеноста на универзитетите според нивното учество во вкупниот број на прв пат запишани студенти во студиска година, два члена од Македонската академија на науките и уметностите, еден претставник на најрепрезентативното тело на работодавачите, еден член интеруниверзитетскиот парламент на студентите и седум члена именувани од Владата на Република Македонија, од кои најмалку половината се од редот на професорите. Одборот за потребите на својата работа ќе може да формира и посебни стучни комисии со членови од земјава и странство. Со членот 69 се уредува ситемот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование, со членот 70 составот и изборот на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование, со членот 71 надлежностите на Одборот и со членот 72 се регулира организацијата и работата на Одборот.

Со членот 5 се бришат членовите 73, 74, 75 и 76 од Законот за високото образование со кои е регулиран составот и надлежностите на Агенцијата за евалуација на високото образование,

Со членот 6 во член 77 од законот по ставот (4) се додаваат четири нови ставови (5), (6) (7) и (8) со кои се предвидува оценувањето на наставниците од страна на студентите на крајот на секоја студиска година да се зема во предвид

при напредувањето на наставникот во наставно-научно звање. Со цел олеснување на оваа активност и обезбедување на изразена целисходност и објективност на постапката се воведува Државен електронски систем за самоевалуација и објавување на резултатите од самоевалуацијата на веб страните на универзитетот, односно на секоја единица посебно (факултет и научен институт) и на министерството надлежно за работите на високото образование како би можело истите да бидат на достап на јавноста како што се предвидува со одредбите во Законот за високото образование. Ова законско решение ќе ја зајакне улогата на самоевалуацијата и соодветното користење на резултатите од нејзиното спроведување во процесот на следење и унапредување на квалитетот на високото образование.

Со членот 7 од овој закон по членот 96 по ставот (5) се додаваат 13 нови ставови (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16), (17) и (18) со кои се предлагаат критериуми за менторите на докторскиот труд, комисиите за одбрана на трудот и содржината на докторските студии. На високообразовните установи кои изведуваат студиски програми од трет циклус на универзитетски - докторски студии, менторот на докторскиот труд треба да има најмалку шест објавени рецензирани научно-истражувачки трудови во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации од кои најмалку два во меѓународни списанија со импакт фактор, во дадено поле, во последните пет години. Со оглед на фактот дека во нашата земја за прв пат докторските студии се организираат како трет циклус на студии предложените критериуми претставуваат солидна основа за развој на докторските студии и научно истражувачката работа. Предложениот модел е својствен за повеќето земји на Европската унија и регионот. Се предлага студиската програма за докторски студии главно да опфаќа активна истражувачка работа под менторство и да вклучува:

- организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви;
- независен истражувачки проект под менторство (докторски проект);
- меѓународна мобилност: најмалку еднонеделен престој;
- предавања и друг вид комуникациски активности;
- публикации во меѓународни научни списанија и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд;

- изработка и јавна одбрана на докторски труд врз основа на докторскиот проект. Со цел следење на квалитетот и негово подобрување студиската програма за докторски студии се предлага да се евалуира најмалку на секои три години.

Со членот 8 со кој се менува и дополнува членот 99 од законот се регулира дека студиските програми во сите студиски години треба да содржат задолжителни и изборни наставни предмети. Задолжителните наставни предмети треба да бидат од соодветната област на единицата на универзитетот, односно на внатрешната организациона единица (институт, катедра, оддел), при што нивното учество е најмногу до 60% од бројот на предметите. Остатокот од студиската програма ги сочинуваат 30% изборни наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од редот на сите наставни предмети застапени на единицата на универзитетот и 10% изборни наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од листа на слободни изборни предмети предложена од секоја единица на универзитетот посебно. Листата на слободни изборни предмети задолжително се објавува на веб страната на единицата на високообразованата установа и на универзитетот, како и на огласната табла на единицата на високообразованата установа. Постапката за потврдување на компатибилноста на Националната рамка со Европската рамка на високообразовни квалификации ја утврдува министерот надлежен за работите на високото образование. Министерството надлежно за работите на високото образование води Регистар за високообразовни квалификации. Формата, содржината и начинот на водење на регистарот ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Со цел за зголемување на можностите за мобилност на студентите помеѓу високообразовните установи во Република Македонија, но пред се заради овозможување на мобилност на професорите и студентите во Европа, но и пошироко, со членот 9 од овој закон во членот 103 по ставот (4) се додаваат два нови ставови (5) и (6), со кои се задолжува секоја високообразовната установа, наставата за најмалку две студиски програми за прв циклус на академски и стручни студии и најмалку четири студиски програми за втор циклус на академски и стручни студии задолжително се изведува и се полага на англиски јазик. На трет циклус на студии високообразовната установа може да обезбеди наставата и научно-истражувачката работа односно полагањето и одбраната на докторскиот труд да се изведува на англиски јазик.

Заради овозможување на студентите да им биде достапна современа литература, со членот 10 од овој закон во членот 112 по ставот (4) се додаваат два нови ставови (5) и (6) со кои е задолжително професорот на почетокот на секоја студиска година на студентите да им предлага на студентите основна литература која ги содржи елементите што студентите ќе ги користат за полагање на испитите. Основната литература задолжително се објавува на веб страната на високообразовната установа.

Со оглед дека е во одредени случаи стекнувањето на научно звање се злоупотребува на начин што се вклучуваат и членови на поблиското семејство, со овој закон (член 11) се регулира дека во комисијата за одбрана на магистерски или докторски труд, член не може да биде лице кое со лицето кое ја врши одбраната на магистерскиот или докторскиот труд (дисертација) е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен другар, лице со кое живее во вонбрачна заедница или роднина по сватовство до втори степен, без оглед дали бракот престанал или не. Исто така членовите на комисијата меѓусебно не треба да бидат роднини по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или да се брачни другари, лица кои кои живеат во вонбрачна заедница или роднини по сватовство до втори степен, без оглед дали бракот престанал или не.

Заради воведување на електронска евиденција за посетата на студентите на предавањата и на другите форми на работа на високообразовната установа (вежби и сл.) се регулира дека други јавни исправи, во смисла на овој закон се: уверение, студентска легитимација и индекс. Студентската легитимација служи за идентификација на студентот, како и за електронска евиденција за неговото присуство на наставата. Високообразовните установи студентскиот индекс задолжително го издаваат во писмена и електронска форма (електронски индекс) или само во електронска форма. Јавните универзитети средствата потребни за издавање на студентска легитимација и студентски индекс (електронски индекс) ги обезбедуваат од изворите утврдени во членовите 86 и 87 од Законот за високото образование (член 12).

Со оглед на фактот дека е намален квалитетот на наставата на високообразовните установи заради ангажирањето на дел од професори на две и повеќе високообразовни установи и кои вршат предавања на повеќе од четири наставни предмети во текот на еден семестар, со членот 13 од овој закон во

членот 121 по ставот (5) се додаваат два нови ставови со кои се пропишува дека лицето избрано во наставно-научно и наставно звање во текот на еден семестар од студиската година може да врши предавање по најмногу четири наставни предмети од прв циклус на студии на еден универзитет и дека наставните предмети задолжително се од исто научно поле.

Со членот 14 се менува членот 125 и во истиот како услови за избор во звање доцент, вонреден професор и редовен професор се: за доцент може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, просечен успех од најмалку осум на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, објавени најмалку четири научно-истражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или два научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години, постигнувања во примената на истражувачките резултати и способност за изведување на одделни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата. За вонреден професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, објавени најмалку пет научно-истражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или три научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години, учество во научно-истражувачки проекти, односно значајни постигнувања во примената на научно-истражувачките резултати, придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на разни видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени најмалку шест научно-истражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или четири научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните пет години, кое учествувало или раководело со научно-истражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата.

За повторен избор за редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени

најмалку шест научно-истражувачки трудови во соодветната областа во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или четири научни трудови во научно списание со импакт фактор во последните седум години, кое учествувало или раководело со научно-истражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност и позитивна оценка од самоевалуацијата

Се додаваат два нови ставови (5) и (6) чија цел е да се намали злоупотребата од страна на членовите на блиското семејство при вработување во иста единица на високообразовна установа. Имено во наставно-научното звање на иста единица на високообразовна установа не може да биде избрано лице кое има одбрането докторски труд на факултет каде има засновано работен однос во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање лице со кое е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен. По исклучок, оваа одредба не се однесува на лице кое завршило магистерски или докторски студии на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следните институции: Институт за високо образование при Шангајскиот Џио Тонг универзитет, US News and Report i Times Higher Education Supplement – World University Ranking.

Заради зголемување на квалитетот на високото образование со членот 15 се воведува обврска за лицата избрани во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање да ги извршуваат своите педагошките обврски. Под педагошки обврски на наставно-научниот и наставниот кадар се подразбира: реализација на настава, одржување на консултации на студенти, одржување на испити, вршење менторство на студенти и слично. Под педагошки обврски на соработничкиот кадар се подразбира: одржување на вежби со студенти, одржување на консултации со студенти и слично. Извршувањето на педагошките обврски се реализираат со задолжително присуство на наставно-научниот, наставниот, односно соработничкиот кадар. За одржувањето и присуството на настава на наставно-научниот и наставниот кадар, односно одржувањето и присуството на вежби на соработниците, секоја високообразовна установа задолжително води електронска евиденција. Јавните универзитети средствата потребни за воведување на електронската евиденција ги обезбедуваат од изворите утврдени во членовите 86 и 87 од овој закон. Формата и содржината на

електронската евиденција ја утврдува министерот надлежен за работите на високото образование.

Со членот 16 од овој закон во членот 134 се врши допрецизирање на одредбата односно: доцент, вонреден и редовен професор и професор на висока стручна школа се избираат за време од пет години, а повторен избор на редовен професор за време од седум години. Редовниот професор по повторниот избор, односно професор на висока стручна школа по вториот избор, заснова работен однос на неопределно време и го задржува звањето редовен професор, односно професор доживотно.

Со членот 17 се зајакнуваат условите за предвремен избор во повисоко звање односно: Избор во повисоко наставно-научно, наставно и научно звање може да се врши пред истекот на периодот за кој е извршен изборот во постојното звање, доколку наставникот ги исполнил условите за избор во повисоко звање и со својата научна и наставна работа особено придонел за развојот односно примената на научната, односно уметничката дејност за која е избран и има објавено научни и стручни трудови од кои најмалку два научни труда во најпрестижни меѓународни списанија со имакт фактор или трудовите се цитирани во ситите, по истекот на најмалку половина од времето за кое е извршен изборот. По исклучок, лице може да биде избрано во повисоко наставно-научно, наставно и научно звање и порано, пред истекот на најмалку половина од времето за кое е извршен изборот во постојното звање, доколку покрај наведените услови има објавено најмалку четири научни или стручни труда во најпрестижни меѓународни списанија со импакт фактор или пак тие се цитирани во истите.

Доколку лицето избрано во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање не ги извршува своите педагошки обврски, а особено ако се утврди дека неоправдано не ја реализира наставата, односно вежбите за студентите, против истото се покренува дисциплинска постапка. На предлог на деканот, ректорот задолжително формира дисциплинска комисија во случај на неизвршување на педагошките обврски. На лицето кај кога ќе се утврди прекршок му се изрекува парична казна во висина од 10 до 30% од едномесечниот износ од нето платата што му е исплатена во месецот пред извршувањето на дисциплинскиот престап, во траење од три до шест месеци. Доколку на лицето му се изречени две дисциплински мерки во текот на една академска година или три дисциплински мерки во текот на последните две академски години, на истото му

престанува работниот однос. Решение за престанок на работниот однос донесува ректорот (Член 18).

Со членот 20 од овој закон по членот 161 се додаваат 14 нови членови 161-а, 161-б, 161-в, 161-г, 161-д, 161-ѓ, 161-е, 161-ж, 161-з, 161-с, 161-и, 161-ј, 161-к и 161-л кои се однесуваат на постапката за признавање, односно еквиваленција на странската високообразовна квалификација, поднесувањето на барањето, висината на надоместокот за трошоците за постапката за признавање, начинот на распределба на надоместоците, ослободувањето од плаќање на трошоците и другите прашања во врска со трошоците на постапката, потребната документација, донесувањето на решение за признавање, негово поништување под одредени услови, постапката за донесување на решение за признавање на странска високообразовна квалификација стекната на еден од првите 500 универзитети рангирани на последната објавена листа од следните институции: Институт за високо образование при Шангајскиот Џио Тонг универзитет, US News and Report и Times Higher Education Supplemnet–World University Ranking, надлежностите на Информативниот центар за еквиваленција и признавање на странски високообразовни квалификации, составот и работењето на комисиите за еквиваленција односно признавање на странска високообразовна квалификација и постапката за признавањето на високообразовната квалификација заради вршење на професионална дејност која не спаѓа во групата на регулирани професии.

Со членот 21 се допрецизира одредба од членот 116-а, односно се допрецизира дека едукацијата за сторена неправилност ќе се врши само доколку лицето за прв пат ја направило.

Со членот 22 по член 167 се додава нов член 167-а со кој се пропишуваат глобите, прекршоците за кои ќе се изрекуваат глобите и на кого ќе се изрекуваат глобите.

Членовите 23, 24, 25 и 26 се преодни одредби, односно со нив се регулира одложеното стапување во сила на дел од одредбите на овој закон, а со цел да се овозможи создавање на предуслови за нивно успешно имплементирање.

Со членот 27 низ целиот текст на овој закон зборовите „Одборот за акредитација на високото образование“, „Одборот за акредитација“, Агенцијата за евалуација на високото образование“ и „Агенцијата за евалуација“ се заменуваат со зборовите „Одборот за акредитација и евалуација на високото образование“.

Членот 28 е преодна одредба за Одборот за акредитација на високото образование кој продолжува со работа до формирање на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Со членот 29 се уредува дека високообразовните установи се должни најдоцна до започнувањето на академската 2012/2013 година да ги усогласат постојните акредитирани студиски програми согласно со одредбата од член 99 став 3 од овој закон.

Со членот 30 се дава рок од шест месеци месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон високообразовните установи да ги усогласат своите акти, организацијата и работата со одредбите на овој закон.

Министерот надлежен за работите на високото образование ќе ги донесе подзаконските прописи предвидени со овој закон во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон (член 31).

Со оглед дека со овој закон се врши седмо изменување и дополнување на одредбите на Законот за високото образование со членот 32 се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за високото образование. Со членот 33 се уредува влегувањето во сила на овој закон.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Со оглед на тоа што со изменувањето и дополнувањето на Законот за високото образование се врши изменување и дополнување на членовите 37, 51, 54, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 96, 99, 103, 112, 113, 116, 121, 125, 133, 134, 135, 136, 138, 161, 166-а, 167, 174, како и член 38 од од Законот за изменување и дополнување на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08) решенијата содржани во одредбите се меѓусебно поврзани и чинат една правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Во рамките на доследното применување на концептот за квалитетно и ефективно високо образование, неопходно е негово натамошно развивање и подобрување со применување на европските стандарди и критериуми, како и преку усовршување на системот на обезбедување и оценување на квалитетот на

високото образование, што ќе овозможи обезбедување на поголем квалитет во остварувањето на високото образование на високообразовните установи во Република Македонија.

ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Конституирање на органите

Член 37

По извршеното запишување на високообразовната установа во регистарот на високообразовните установи се конституира сенат и се избира ректор, односно се конституира наставно-научен совет или наставнички совет и се избира декан, односно директор.

Универзитетски сенат

Член 51

Универзитетскиот сенат (во натамошниот текст: сенатот) е орган на управување и стручен орган кој го сочинуваат претставници од единиците на универзитетот, избрани непосредно и со тајно гласање од редот на професорите, односно научните советници и од студентите. Студентите сочинуваат најмалку 10% од членовите на сенатот. Во сенатот секоја единица на универзитетот има најмалку еден претставник. Ректорот е член на Сенатот по положба. Проректорите учествуваат во работата на сенатот, без право на глас.

Во сенатот определен број членови ги избираат и придружните членки на универзитетот кои учествуваат во работата и одлучувањето на сенатот за прашањата определени со статутот на универзитетот.

Бројот и начинот на избор и разрешување на членовите на сенатот, како и свикувањето и водењето на седниците на сенатот, се уредува со статутот на универзитетот.

Членовите на сенатот се избираат за време од четири години.

Надлежност на ректорот

Член 54

Ректорот во рамките на раководењето со универзитетот:

ја усогласува високообразовната, уметничката, научно-истражувачката и

- применувачката дејност и друга работа на универзитетот,
- ги свикува и претседава со седниците на сенатот,
- ги извршува одлуките и заклучоците на сенатот,
- дава иницијатива за свикување на сенатот,
- му поднесува на сенатот и на ректорската управа предлози и одлуки и други општи акти и заклучоци за прашања чие разгледување и решавање е во нивна надлежност,
- одлучува за финансиските и материјалните прашања кои не се во надлежност на сенатот на јавниот универзитет;
- промовира доктори на науки;
- доделува награди на универзитетот;
- избира и разрешува декан, односно директор на единица на универзитет,
- ја предлага внатрешната организација на универзитетот,

- ја води меѓународната соработка на универзитетот и иницира соработка со други универзитети во земјата и странство,
- дава овластување на проректорите за вршење на дел од своите права и обврски,
- управува со имотот на јавниот универзитет и се грижи за неговото одржување и
- врши други работи утврдени со закон, статутот и други општи акти на универзитетот.

Ректорот е должен најмалку еднаш во годината до сенатот, универзитетскиот совет и основачот, да поднесува извештај за својата работа и за работата на универзитетот.

Ако сенатот не го прифати извештајот од ставот 2 на овој член поведува постапка за разрешување на ректорот на универзитетот.

Систем на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование

Член 68

Системот на обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование опфаќа:

- одобрување, потврдување и признавање на високообразовна установа и на студиски програми, за вршење на високообразовна дејност согласно со овој закон, што се остварува преку акредитација (во натамошниот текст: акредитација),
- процена на квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, управувањето, финансирањето, академските и други активности и нејзините приоритети, што се остварува преку системот на евалуација (во натамошниот текст: евалуација) и
- други активности и механизми преку кои се развива и одржува квалитетот на високото образование утврдени со закон и актите на телата што го оценуваат квалитетот на високото образование.

Резултатите од евалуацијата на квалитетот на високото образование се содржани во извештаи кои и се достапни на јавноста.

Одбор за акредитација

Член 69

Акредитацијата ја врши Одборот за акредитација како самостојно тело.

Одборот за акредитација има печат кој содржи натпис: Република Македонија - Одбор за акредитација на високото образование - Скопје. Во средината на печатот е грбот на Република Македонија.

Состав и избор на Одборот за акредитација

Член 70

Одборот за акредитација е составен од 15 члена од кои осум од редот на професорите избрани од Интеруниверзитетската конференција, соодветно на застапеноста на универзитетите според нивното учество во вкупниот број на прв пат запишани студенти во студиска година, еден член од Македонската академија на науките и уметностите и шест члена именувани од Владата на Република Македонија од кои најмалку половината се од редот на професорите.

Членови на Одборот за акредитација не можат да бидат лица избрани за ректор и проректор на универзитет, декан на факултет, односно директор на висока стручна школа и директор на научна установа која изведува високообразовна дејност.

Членовите на Одборот за акредитација се избираат за време од четири години. Едно лице не може да биде избрано повеќе од двапати еднопруго.

Членовите на Одборот за акредитација се независни и самостојни во својата работа и не можат да бидат отповикани пред истекот на времето за кое се избрани, освен кога на член на Одборот за акредитација му престанал статусот на професор во работен однос по кој било основ, кога е именуван или избран на функција заради која не би можел да биде избран за член, кога Одборот за акредитација констатира дека членот подолго од шест месеца не е во состојба да ги врши обврските и кога постои конфликт на интерес утврден со закон.

Конститутивната седница на Одборот за акредитација ја свикнува министерот надлежен за работите на високото образование.

Претседателот на Одборот за акредитација го именува Владата на Република Македонија, кој го претставува и застапува Одборот за акредитација.

Надлежност на Одборот за акредитација

Член 71

Одборот за акредитација е самостоен во својата работа и одлучува во рамките на својата надлежност врз основа на принципот на стручност и компетентност.

Одборот за акредитација во рамките на своите права и обврски:

- утврдува дали со проектот за основање на високообразовна установа и поднесената документација се исполнети условите за вршење на високообразовна дејност,

- одлучува за акредитација на научна установа која сака да врши високообразовна дејност на студии од втор и трет циклус на студии,

- утврдува дали високообразовната установа ги исполнува условите за организирање на студии за нови студиски програми и го утврдува капацитетот за студирање на високообразовната установа,

- дава акредитација на студиски програми,

- врз основа на извештаите од Агенцијата за евалуација на високообразовните установи, ја следи исполнетоста на условите на високообразовните установи на кои им е дадена акредитација и одобрение за почеток со работа и врз основа на тоа може да ја одземе акредитацијата,

- најмногу на секои пет години, врз основа на извештаите на Агенцијата за евалуација, ја оценува состојбата во вршењето на дејноста на високообразовните установи, студиските програми и на академскиот кадар и врз таа основа ја продолжува или одзема акредитацијата,

- води евиденција за акредитираните високообразовни установи и за други акредитации,

- дава препораки потребни за подобрување на нормативите и стандардите за вршење на високообразовна дејност и

- врши други работи утврдени со овој закон.

Одборот за акредитација го информира министерот надлежен за работите на високото образование и Агенцијата за евалуација за одобрените акредитации и за други прашања од своја надлежност.

Организација и работа на Одборот за акредитација

Член 72

Организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата, постапката за акредитација, критериумите и стандардите за акредитација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација, поблиску се уредуваат со правилник.

Правилникот од ставот 1 на овој член го донесува Одборот за акредитација на кој согласност дава Владата.

Средства за работа на Одборот за акредитација се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија во посебна програма и од сопствени приходи.

Министерот надлежен за работите на високото образование со акт ги утврдува видот и висината на надоместоците за трошоците во постапката на акредитација.

Стручните и административните работи за потребите на Одборот за акредитација ги врши стручната служба на министерството надлежно за работите на високото образование.

Евалуација на високообразовните установи

Член 73

Евалуацијата се врши преку евалуациони методи како надворешна евалуација, како самоевалуација, како и преку системот на оценување на квалитетот на академскиот кадар.

Надворешната евалуација и збирното оценување на квалитетот на академскиот кадар на универзитетите и другите високообразовни установи во Република Македонија го врши Агенција за евалуација на високото образование во Република Македонија (во натамошниот текст: Агенцијата за евалуација).

Надворешната евалуација по правило ја вршат комисии составени од професори од меѓународно признати универзитети што ги формира Агенцијата за евалуација.

Агенцијата за евалуација надворешната евалуација ја врши под условите утврдени со упатство за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија, кое на предлог на Ректорската конференција го донесува Агенцијата за евалуација.

При вршењето на надворешната евалуација заради обезбедување на воедначен квалитет на високото образование на единствениот европски простор за високо образование, се применуваат прифатените постапки и стандарди и водичот (насоките) кои се применуваат од Европската асоцијација за евалуација во високото образование (ENQA) и од други институции, организации и асоцијации кои ги воспоставуваат и применуваат европските стандарди и упатства за евалуација за вршење на надворешна евалуација, како и услугите на признати меѓународни организации и асоцијации кои вршат обезбедување на квалитетот на високото образование.

Агенција за евалуација

Член 74

Агенцијата за евалуација е самостојно тело.

Агенцијата за евалуација има печат кој содржи натпис: Република Македонија АгенцијаАгенција за евалуација - Скопје. Во средината на печатот е грбот на Република Македонија.

Агенцијата за евалуација е составена од 11 члена од кои пет члена од редот на професорите избира Интеруниверзитетската конференција соодветно на застапеноста на универзитетите според нивното учество во вкупниот број на прв пат запишани студенти во студиска година, четири члена именува Владата на Република Македонија, еден член избира најрепрезентативната организација на работодавачите и еден член интеруниверзитетскиот парламент на студентите.

Членови на Агенцијата за евалуација не може да бидат лица избрани за ректор, проректор, декан на факултет, односно директор на висока стручна школа и директор на научна установа која изведува високообразовна дејност и членови на Одборот за акредитација.

Членовите на Агенцијата за евалуација се избираат за време од четири години. Едно лице не може да биде избрано повеќе од двапати еднопруго.

Членовите на Агенцијата за евалуација се независни и самостојни во својата работа и не можат да бидат отповикани пред истекот на времето за кое се избрани, освен кога на член на Агенцијата за евалуација му престанал статусот на професор во работен однос по кој било основ, кога е именуван или избран на функција заради која не би можел да биде избран за член, кога Агенцијата за евалуација ќе констатира дека членот подолго од шест месеца не е во состојба да ги врши обврските и кога постои конфликт на интерес утврден со закон.

Конститутивната седница на Агенцијата за евалуација ја свикува министерот надлежен за работите на високото образование.

Претседателот на Агенцијата за евалуација го именува Владата на Република Македонија кој ја претставува и застапува Агенцијата за евалуација.

Агенцијата за евалуација може да формира комисији, работни групи и други работни тела за спроведување на одредени активности од нејзината надлежност.

Надлежности на Агенцијата за евалуација

Член 75

Агенцијата за евалуација:

- врз основа на извештаите на комисиите за самоевалуација и за надворешна евалуација на високообразовната установа го следи и оценува квалитетот во вршењето на дејноста на високообразовните установи на кои им е дадена акредитација и одобрение за вршење на високообразовна дејност,

- најмногу на секои пет години го следи и оценува квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, научно-истражувачката, уметничката и стручната работа, на академскиот кадар и на студиските програми на високообразовните установи и врз таа основа му предлага на Одборот за акредитација да ја продолжи или одземе акредитацијата и

- врши и други работи утврдени со овој закон и со упатството за начинот на обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи и на академскиот кадар во Република Македонија.

Агенцијата за евалуација објавува извештај за резултатите од надворешната евалуацијата кој го доставува до Владата, министерство надлежно за работите на високото образование, Одборот за акредитација и до високообразовната установа над која е извршена евалуација.

Организација и работа на Агенцијата за евалуација

Член 76

Организацијата, работата и начинот на одлучување за прашањата од надлежност на Агенцијата за евалуација, поблиску се уредуваат со правилник кој го донесува Агенцијата за евалуација, на кој согласност дава министерот надлежен за работите на високото образование.

Средства за работа на Агенцијата за евалуација се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија во посебна ставка.

Стручните и административните работи за потребите на Агенцијата за евалуација ги врши стручната служба на министерството надлежно за работите на високото образование.

Самоевалуација

Член 77

Самоевалуација на универзитет, на единиците на универзитет, односно на самостојната високообразовна установа врши комисија за самоевалуација на универзитет, односно организациона единица за евалуација на универзитет, комисија за самоевалуација на единицата, односно на самостојната високообразовна установа, на начин и според услови определени со статут на универзитетот и статутот на самостојната високообразовна установа.

Членовите на комисиите од ставот 1 на овој член се избираат со тајно гласање од сенатот на универзитетот, односно од наставно-научниот совет, наставниот совет или научниот совет, од редот на наставниците со мандат од четири години и од претставниците на студентите за време од две години.

Комисиите од ставот 1 на овој член самоевалуацијата ја вршат според упатство за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на високообразовните установи, кое го донесува сенатот на универзитетот, односно органот на самостојната високообразовна установа.

Самоевалуацијата се спроведува на интервали од најмногу три години. Во постапката за самоевалуација се зема предвид и оценката од страна на студентите.

Оценката од страна на студентите се добива на крајот на секоја учебна година и истата се зема предвид при напредувањето на наставникот во наставно-научно звање.

Оценката се добива по пат на анкета на студентите која ја спроведува високообразовната установа на начин утврден со статутот на универзитетот или самостојната високообразовна установа.

Трет циклус на универзитетски студии - докторски студии

Член 96

Докторските студии траат, по правило, три години и носат 180 ЕКТС кредити. Со јавната одбрана на докторскиот труд стекнува научен назив доктор на науки (dr.sc) односно доктор по уметности (dr.art).

Докторските студии можат да се запишат по завршувањето на вториот циклус на академски студии.

Универзитетот може да организира студии од трет циклус во траење помалку од три години, со кои се стекнува звањето специјалист по одредено подрачје (spes.). Називот специјалист т.е. неговата кратенка се додава на

академскиот назив стекнат од вториот циклус на универзитетски студии.

Универзитетот може да утврди дека со завршувањето на специјалистички студии се стекнува поинакво звање од звањето пропишано во ставот 3 на овој член, во случај кога за одредено стручно подрачје со посебен закон е пропишано специјалистичко усовршување.

Универзитетот со општ акт го уредува стекнувањето на ЕКТС кредити на докторските студии и ги пропишува ЕКТС кредити потребни за пријава на докторски труд.

Содржина на студиски програми

Член 99

Студиските програми од првиот, вториот и третиот циклус на студии се оформуваат според нормативи, стандарди и методологија кои се прифатени на единствениот европски простор за високо образование така што овозможуваат споредливост со програмите на високообразовните установи во тој простор.

Профилот, целите и појдовните основи за формирање на студиските програми поблиску се определуваат со уредба за националната рамка на високообразовните квалификации кој на предлог на министерот надлежен за работите на високото образование ја донесува Владата на Република Македонија.

Студиските програми треба да содржат задолжителни и изборни наставни предмети.

Задолжителните наставни предмети треба да бидат од соодветната област на единицата на универзитетот, односно на внатрешната организациона единица (институт, катедра, оддел), при што нивното учество е најмногу до 75% од бројот на предметите на студиската програма. Остатокот од студиската програма ги сочинуваат изборните наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од редот на сите наставни предмети застапени на единиците на универзитетот согласно со правилникот за компатибилност на предметите донесени од страна на универзитетот.

Студентите запишани на студиски програмиза втор циклус универзитетски студии и студиски програми за трет циклус, докторски студии на државните универзитети, самостојно ги избираат изборните наставни предмети од редот на сите изборни наставни предмети застапени во студиските програми на единиците на државните универзитети.

Кога домашен универзитет изведува студиска програма за стекнување на заедничка диплома со странски универзитет, по однос на соодносот на застапеноста на задолжителните и изборните предмети, се применуваат прописите на високообразовната установа, каде што се изведува студиската програма.

Високообразовната установа 10% од задолжителните предмети и 10% од изборните предмети од секоја студиска година, ги изведува преку клиничка настава.

Под клиничка настава од ставот 4 на овој член се подразбира изведување на наставата од истакнат стручњак од практиката од соодветната област, кој не може да изведува клиничка настава повеќе од три учебни години.

По истекот на трите учебни години, стручњакот од ставот 5 на овој член може повторно да се ангажира доколку претходно три години не изведува клиничка настава.

Начинот и условите за изведување на клиничка настава се уредува со статутот на универзитетот односно на самостојната високообразовна установа.

Условите кои треба да ги исполнува истакнатиот стручњак од ставот 5 на овој член, ги пропишува министерот.

Студентот во секоја студиска година задолжително посетува практична настава која не може да биде пократка од 30 дена како еден од условите за запишување на наредната студиска година. Начинот и условите на организирање на практичната настава ги пропишува министерот.

Задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот, вториот и третиот циклус поблиску ги одредува Одборот за акредитација со посебен акт.

Студиските програми можат да имаат и други компоненти определени со статутот на универзитетот, односно со правилникот на единицата во согласност со статутот на универзитетот, односно со статутот на самостојната високообразовна установа.

Образовна програма која е насловена како студиска програма која не е акредитирана според овој закон не се смета за студиска програма од кој било од циклусите на образование, ниту со нејзиното завршување може да се стекне кој било стручен или научен назив определен со овој закон.

Јазици на кои се изведува наставата

Член 103

Наставата на високообразовните установи се изведува на македонски јазик.

Припадниците на заедниците заради изразување, негување и развивање на својот идентитет и другите особености, имаат право наставата на јавните високообразовни установи, по соодветни студиски програми и содржини, да ја изведуваат на јазикот на заедницата, различен од македонскиот јазик, во согласност со овој закон и статутот на високообразовната установа. Финансирање од страна на државата ќе се обезбеди за високото образование и на јазикот на којшто зборуваат најмалку 20% од населението во Република Македонија.

Наставата на јавните педагошки високообразовни установи за образование на воспитувачи за предучилишно воспитание и наставници за основно образование како и по дидактичко-методичките предмети за наставници за средно образование, може да се одвива и на јазиците на припадниците на другите заедници кои не се мнозинство во Република Македонија.

Наставата на високообразовните установи може да се изведува на еден од светските јазици, за одделни студиски програми за старнски јазици или за дел од студиска програма,

за делови на студиски програми во кој учествуваат наставници - гости од странство и за студиски програми за кои наставата се изведува на македонски јазик или на јазикот на заедницата различен од македонскиот јазик. Високообразовните установи можат да понудат наставата за целосна студиска програма да се изведува паралелно на македонски јазик и на еден од светските јазици.

Наставата на приватните високообразовни установи може да се изведува и на јазиците на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија или на светските јазици.

Кога наставата се изведува на јазиците на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија или на светските јазици, македонскиот јазик се изучува како посебен наставен предмет и наставата се

изведува на македонски јазик најмалку за уште два наставни предмети.

Кога наставата се изведува на јазиците на припадниците на заединиците кои не се мнозинство во Република Македонија, согласно со ставовите 2, 3 и 4 на овој член, македонскиот јазик се изучува како посебен наставен предмет и наставата се изведува на македонски јазик и најмалку на уште два наставни предмети од студиската програма.

Наставните предмети се утврдуваат со статут на високообразовната установа со фонд на часови утврден со уредбата за нормативите и стандардите.

Обем и организација на студиите

Член 112

Во рамките на најмногу 40 недели годишно, вкупното оптоварување на студентите изнесува од 1.500 до 1.800 часа годишно.

Во случаите од ставот 1 на овој член студиските програми од првиот циклус содржат најмалку 20, а најмногу 30 часа предавања, вежби и семинари неделно и 30 недели годишно.

По исклучок, ако студиската програма содржи практично оспособување, вкупното оптоварување на студентот не смее да надмине 40 часа неделно и 45 недели годишно.

Оптоварувањето на студентите од ставот 1 на овој член опфаќа предавања, вежби, семинари и другите облици на студиите кои се соодветни на специфичноста на наставнонаучната област (практично оспособување, хоспитација, настапи, теренска работа и слично), консултативно-инструктивна настава, форми на континуирана проверка на знаењето и испити кои се сметаат како контакт часови, како и индивидуална студиска работа (спортска работа, истражување на литература, семинарски задачи, проектна работа), самостојно учење, како и изработката на дипломска (магистерска, докторска) задача.

На начин и според постапка определени со статутот на универзитетот, односно самостојната високообразовна установа, организацијата и временското распоредување на предавањата, семинарите и вежбите може да се прилагоди на специфичноста на студиската програма (студиски програми по уметност и други).

Ако природата на студиите тоа го овозможува, со студиска програма може да се прилагоди организацијата и временското распоредување на предавањата, семинарите и вежбите според можностите на студентите (вонредни студии). Прилагодувањето се врши според условите и на начин и постапка определени со правилникот на единицата, во согласност со статутот на универзитетот, односно самостојната високообразовна установа.

Завршување на студиите

Член 113

Студиите од прв циклус завршуваат со полагање на сите испити, изработка на дипломски труд или полагање на завршен испит, во согласност со студиската програма.

Студиите од вториот циклус завршуваат со полагање на сите испити, изработка на постдипломски (стручен или магистерски) труд и негова одбрана, во согласност со студиската програма.

Постапката за пријава, оценка и одбрана на стручен или магистерски труд се уредува со статутот на универзитетот. Одбраната на стручниот или магистерскиот труд се врши пред комисија составена од три члена со наставно-

научни звања од кои најмалку два се од соодветната научна област во која е темата на стручниот или магистерскиот труд.

Докторските студии завршуваат со полагање на сите испити, изработка и одбрана на докторски труд (дисертација).

Со студиската програма може да се утврди дека докторските студии од уметностите завршуваат со полагање на сите испити и полагање на завршен испит пред испитна комисија и/или со изработка или изведба на уметничко дело.

Постапката за пријава, оценка и одбрана на докторската дисертација односно изработката и/или изведбата на уметничкото дело се уредува со статутот на универзитетот. Одбраната на докторската дисертација се врши пред комисија составена од пет члена со наставно-научни и научни звања од кои најмалку три се од соодветната научна област во која е темата на докторската дисертација.

Специјалистички стручни студии завршуваат со полагање на сите испити, изработка на стручен труд и/или со полагање на соодветен завршен испит во согласност со студиската програма.

Со завршувањето на студиите во согласност со овој член студентот стекнува соодветен стручно или академско звање или степен, како и други права согласно со посебните прописи.

Диплома и додаток на диплома

Член 116

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски по студиската програма за добивање на високо образование во кој било циклус на образование универзитетот и единицата на универзитетот, односно самостојната висока стручна школа врз основа на евиденцијата што се води за него му издава диплома. Со дипломата се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв, втор или трет циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив. Составен дел на дипломата е додаток на дипломата.

Диплома и додаток на дипломата на универзитетот ја потпишува ректорот и деканот односно директорот на единицата на универзитетот и се оверува со сув печат на универзитетот.

Дипломата и додатокот на дипломата на самостојната висока стручна школа ја потпишува директорот и се оверува со сув печат на самостојната висока стручна школа.

Заедничката диплома и додаток на дипломата ја потпишуваат овластените лица на високообразовните установи кои организираат студиска програма за стекнување на заедничка диплома.

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски по студиската програма за усовршување или само дел од студиска програма за стекнување на образование му се издава уверение, за завршениот дел од студиската програма која содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати.

Други јавни исправи, во смисла на овој закон, се уверение, индекс и студентска легитимација коишто можат да се издаваат, односно да ги содржат податоците и во електронска форма.

Содржината и формата на дипломата и упатството за подготовка на додаток на дипломата и на другите јавни исправи определени со овој закон ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Наставно-научни и наставни звања

Член 121

На факултетот наставно-научни звања се доцент, вонреден професор и редовен професор.

На факултетите во областа на филолошките науки и на другите високообразовни установи на кои се изведува настава по јазик наставно-стручни звања се лектор и виш лектор.

На високите стручни школи наставни звања се предавач, виш предавач и професор на висока стручна школа.

На високообразовните установи може да се врши избор и во научни звања согласно со Законот за научно-истражувачката дејност.

Високообразовна дејност може да врши само лице избрано во наставно-научно и наставно звање за времето за кое е избрано.

По исклучок од ставот 5 на овој член високообразовна дејност на студии од прв, втор и трет циклус може да врши лице избрано во научно звање согласно со одредбите на Законот за научно-истражувачката дејност, според еквивалентноста на звањата утврдени во овој закон.

Критериуми за избор во наставно-научни звања

Член 125

Наставниците во наставно-научни звања се избираат во наставно-научни области утврдени со статутот на универзитетот, односно со статутот на самостојната висока стручна школа.

За доцент може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, објавени научни и стручни трудови, постигнувања во примената на истражувачките резултати и способност за изведување на одделни видови високообразовна дејност.

За вонреден професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира, самостојни научни и стручни трудови објавени одделно или во публикации, учество во научно-истражувачки проекти, односно значајни постигнувања во примената на научно-истражувачките резултати, придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на разни видови високообразовна дејност.

За редовен професор може да биде избрано лице кое има научен степен доктор на науки од научната област за која се избира, објавени поголем број научни трудови одделно или во научни публикации кои имаат значајно влијание во развојот на науката и практиката, кое учествувало или раководело со научно-истражувачки проект и кое има придонес во оспособувањето на помлади наставници и кое покажало способност за изведување на сите видови високообразовна дејност.

Засновање на работен однос

Член 133

Лицата избрани во наставно-научно, научно и наставно звање засноваат работен однос и остваруваат права и обврски од работен однос во согласност со овој и друг закон и колективен договор склучен меѓу мнозинскиот синдикат организиран во високообразовните установи во Република Македонија и Владата на Република Македонија.

Лицата избрани во наставно-научно, научно и наставно звање кои се во работен однос на јавна високообразовна установа, вршат и здравствена дејност во јавна здравствена установа.

Лицата кои се во работен однос во здравствена установа, а се избрани во наставнонаучно, научно и наставно звање на високообразовна установа, вршат и високообразовна дејност на високообразовната установа.

Условите и начинот според кои лицата од ставовите 2 и 3 на овој член вршат здравствена, односно високообразовна и научно-истражувачка дејност, се уредуваат со спогодба меѓу високообразовната и здравствената установа, во согласност со закон.

Непосредната педагошка обврска за времетраењето на организираниот студиски процес на јавна високообразовна установа и облиците на непосредна неделна педагошка обврска и распоредот на работното време во текот на педагошката недела и година ги одредува сенатот на универзитетот со актот со кој се определуваат другите педагошки обврски.

Со извршениот избор во наставно-научно, научно и наставно звање избраното лице засновува работен однос за времето на кое е избрано.

Во приватна високообразовна установа, со согласност на избраното лице од ставот 1 на овој член, засновањето на работен однос може да биде и на пократко време од времето за кое е избрано.

Рокови за кои се вршат изборите

Член 134

(1) Доцент, вонреден и редовен професор и професор на висока стручна школа се избираат за време од пет години.

(2) Редовниот професор по првиот избор, односно професор на висока стручна школа по вториот избор, заснова работен однос на неопределено време и го задржува звањето редовен професор, односно професор доживотно.

(3) Лектор и виш лектор, предавач и виш предавач и соработник се избираат за време од четири години.

Избор во звање по истекот на времето за кое е извршен изборот

Член 135

Најдоцна шест месеца пред истекот на времето за кое е извршен изборот во наставнонаучно, научно и наставно звање, ректорот, деканот, односно директорот распишува конкурс за избор во сите наставно-научни, научни и наставни звања.

При изборот од ставот 1 на овој член се применуваат одредбите од овој закон за избор во наставно-научни, научни и наставни звања.

Времето за распишување на конкурсот од ставот 1 на овој член се продолжува за времето кое е поминато на породилно отсуство, боледување подолго од шест месеца, како и мирување на работниот однос во случаи определени со закон.

Предвремен избор во повисоко звање

Член 136

Избор во повисоко наставно-научно, наставно и научно звање може да се врши пред истекот на периодот за кој е извршен изборот во постојното звање, доколку наставникот ги исполнил условите за избор во повисоко звање и со својата научна и наставна работа особено придонел за развојот односно примената на научната, односно уметничката дејност за која е избран и има објавено научни и стручни трудови, по истекот на најмалку половина од времето за кое е извршен изборот.

По исклучок, лице може да биде избрано во повисоко наставно-научно, наставно и научно звање и порано, пред истекот на најмалку половина од времето за кое е извршен изборот во постојното звање, доколку покрај условите од ставот 1 на овој член има објавено најмалку два научни или стручни труда во најпрестижни меѓународни списанија со импакт фактор или пак тие се цитирани во истите.

Иницијатива за избор во повисоко звање пред истекот на рокот, треба да дадат најмалку два института, односно катедри од сродни научни области.

Постапката за предвремен избор во повисоко звање се спроведува согласно со членовите од 131 до 134 од овој закон.

Универзитетот, односно самостојната високообразовна установа распишува конкурс и ја спроведува постапката за предвремен избор во повисоко звање, во согласност со правилникот за единствените критериуми за избор во звања и правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања.

Предвремен престанок на изборот

Член 138

Лицето избрано во наставно-научно, научно и наставно звање е должно постојано научно, стручно, односно уметнички да се усовршува и докажува, успешно да ја остварува високообразовната дејност, да придонесува за создавање наставно-научен, односно уметнички подмладок, да се грижи за успешно остварување на студиските програми и да придонесува за развојот, односно примената на научната, односно уметничката дејност за која е избран.

На лицето избрано во наставно-научно и наставно звање може да му престане работниот однос и пред истекот на времето за кое е избрано, под условите и постапката уредени со статутот, ако се утврди дека подолго време не ги исполнува обврските од ставот 1 на овој член, ако ги попречува законските и статутарните активности на високообразовната установа или ги попречува другите членови во остварувањето на нивните права и извршувањето на должностите во високообразовната установа, ако престанале да постојат основните услови врз основа на кои е извршен изборот и ако сторил кривично дело во врска со вршењето високообразовна дејност.

Одлуката за престанок на изборот и работниот однос пред истекот на времето за кое е избрано лицето во наставно-научно и наставно звање донесува органот кој го избрал врз основа на реферат на комисија составен од три редовни професори.

Лицето од ставот 3 на овој член има право на приговор до органот кој

одлучувал за престанокот на изборот.

Ако приговорот биде одбиен, лицето има право на жалба до универзитетскиот сенат, кој формира комисија од три члена, составена од редовни професори од иста или сродна научна област од која е подносителот на жалбата, од кои најмалку два члена се од друга високообразовна установа. Комисијата поднесува реферат во кој дава оцена за изборот.

Одлуката на универзитетскиот сенат е конечна.

Член 161

Информативниот центар за еквиваленција и признавање на странски високообразовни квалификации (во натамошниот текст: ИЦЕП) како стручна служба при министерството надлежно за работите на високото образование врши работи што се однесуваат на стручно-административните работи во спроведување на постапката за еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации.

ИЦЕП го определува видот и степенот на странската високообразовна квалификација споредувајќи ја со високообразовните квалификации кои се стекнуваат на високообразовните институции во Република Македонија, а земајќи ја предвид Националната рамка на квалификации. Еквиваленцијата се врши во согласност со трите квалификациони циклуси предвидени со Болонскиот процес во Европскиот високообразовен простор, односно степени предвидени со Европската рамка на квалификации.

Начинот и постапката за еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации, како и потребната документација ги пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Член 166-a

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот просветен инспектор утврди дека е сторена неправилност од членот 167 став 1 на овој закон, должен е да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во рок од осум дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или високообразовната установа каде е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ја пропишува министерот надлежен за работите на високото образование.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот просветен инспекторат во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за едно или повеќе лица, односно за една или за повеќе високообразовни установи.

Доколку во закажаниот термин лицето или високообразовната установа над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или високообразовната установа над која се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекциски надзор.

Доколку државниот просветен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд.

Државниот просветен инспекторат води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот надлежен за работите на високото образование.

Член 167

Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако:

- користи називи на високообразовни установи, без да е основано како високообразовна установа, согласно со овој закон (член 5);
- не врши самоевалуација на универзитетот, единицата на универзитетот, односно на самостојната високообразовна установа на начин и според услови определени со овој закон и со статут на универзитетот, односно на самостојната високообразовна установа (член 73 до член 77);
- не води евиденција на личните податоци на студентите (член 119)

Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако:

- применува статут за кој не е добиена согласност од надлежниот орган (член 9);
- изврши статусни промени без согласност на основачот (член 39);
- наплатува од студентите други давачки спротивно на мерилата и критериумите утврдени согласно со овој закон (член 83, став 1, алинеја 8);
- наплати кофинансирање на студиите односно партиципација на студентите над износот утврден со овој закон (член 83, став 1, алинеја 9);
- применува студиски програми без акредитација односно, решение за почеток со работа согласно со овој закон (член 104);
- не објави конкурс за запишување на студенти најмалку пет месеци пред започнувањето на наставата и ако истиот не ги содржи потребните компоненти согласно законот за високото образование, како и запише во прва година на студии студенти кои не ги исполнуваат условите пропишани со овој закон и со конкурсот (член 108);
- изврши упис на студенти повеќе од бројот утврден со одлуката за запишување студенти или повеќе од капацитетот за кој високообразовната установа е акредитирана (член 110);
- не води матична книга на запишани студенти и главна книга на дипломирани студенти или ако ги води спротивно на пропишаната форма и начинот на водењето и содржината (член 120);
- ангажира наставник да врши високообразовна, односно уметничка дејност од друга високо образовна установа без согласност на универзитетот и спротивно на нормативата и стандардите за вршење на високообразовна дејност (член 139);
- изврши избор на наставници и соработници спротивно на одредбите на овој закон (од член 121 до член 148).

Глоба во износ од 100.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако:

- го попречи при работата, одбие да му ги даде или не му ги даде сите податоци потребни за рангирањето на правното лице кое го врши рангирањето (член 77-а став 4).

Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

Глоба во износ од 2.500 до 3.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (2) на овој член.

Глоба во износ од 20.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (3) на овој член.

Член 174

Постапката за здобивање со научен степен магистер на науки односно доктор на науки започната пред влегувањето во сила на овој закон, како и постапката започната пред воведувањето на магистерските, односно докторските студии усогласени според овој закон, може да заврши според одредбите на Законот за високото образование ("Службен весник на Република Македонија" број 64/2000, 49/2003, 113/2005 и 51/2007) и постојниот статут на високообразовната установа, односно на универзитетот.

Член 38 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.103/08

Член 38

Одредбата од членот 13 на овој закон ќе се применува од 15 септември 2009 година.

Одредбата од членот 16 на овој закон ќе се применува од 15 септември 2011 година.